ARALIK-OCAK
1975
YIL 1 SAYI 9-10
HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

AYDINLIĞA DOĞRU

tmmob elektrik mühendisleri odası
istanbul şubesi yayın organıdır

16. GENEL KURULUMUZ TOPLANIYOR

E.M.O. İstanbul Şubesi 15. Dönem Yönetim Kurulunun görev süresi sona ermiştir. 15. Dönem Yönetim Kurulunun çalışmalarının tartışılacağı ve 16. Dönem Yönetim Kurulunun seçileceği Genel Kurul toplantısı 19 Ocak 1975 pazar günü saat 10.00 da Galatasaray Lisesi Tevfik Fikret Konferans Salonu'nda yapılacaktır.

Ülke sorunlarımızın enine boyuna tartışılacağı Genel Kurulumuza tüm üyelerimizin katılması yönetim kurulumuzun içten dileğidir.

başyazı

bir çalışma yılı biterken

Yönetim Kurulumuz bir yıllık çalışma dönemini bitirdi. Gazetemiz de 10. sayısına ulaştı.

Aylık yayın organımız Aydınlığa Doğru' nun hazırlanışını, bu alanda çalışanların gözlemlerini ve önerilerini, gazetemizin ayrıntılı bir öz eleştirisini sunmayı hem çalışmalarımızı sergilemek hem de bu dalda gelecekte çalışma yapacaklara yazılı bir belge bırakmak amacıyla, yararlı sayıyoruz.

Aydınlığa Doğru bir yayın kurulunun ön çalışmalarıyla hazırlandı. İlk toplantılarda en kaba çizgisiyle yayın politikası saptandı. Gazetemiz, yurtsever elektrik mühendislerinin sesi olmalıydı. Ülkemizin, halkımızın sömürülmesine, geri bıraktırılmasına karşı mücadele vermeliydi. Türkiye'deki "demokrasi" nin özgürlükler bakımından gelişmesi de halkımızın sömürüden ve yoksulluktan kurtulmasını getirecekti. Öyleyse yayın hedefimizin yoğunlaştığı bir nokta da burası olmalıydı. Ancak ilkeleri gerçekleştirmeye çalışırken bir teknik eleman yayını çizgisi aşılmamalıydı. Yani özellikle çalışma alanımız mühendislik ile ilgili konularda sesimize ağırlık verilmeli, emperyalizmin girişimleri, somut olarak sergilenmeliydi.

Genel düşünceleri uygulamada zorluklarla karşılaştık zaman zaman. Mühendislik haberleriyle, mühendisleri meslek bakımından ilgilendirmeyen haberler arasında bir dengeyi sağlayamamak, günlük basında yer alan haberlerin tekrarına çokça yer vermek, uzun makalelerin çokluğundan ötürü gazetenin okunma şansını azaltmak ve sayfa düzeni kötülüğü, resim azlığı gibi biçimsel sorunlar başlıca endişemiz oldu. Bu konuda değişik görüş açılarına sahip okurların yargılaması farklı olacaktır. Biz, yargılamaların objektif

sonu 12'de

aydınlığa doğru

FAŞİST SALDIRILAR ARTTI

iki yurtsever daha öldürüldü

Tekelci sermayenin hazır kuvveti faşistler son günlerde saldırılarını iyice yoğunlaştırdılar. Son bir buçuk ayın gazete başlıklarını bir gözden geçirirsek, şu olayları hatırlarız:

- Faşistler ODTÜ ve Hacettepe'yi bastı. 28 yaralı var. Ülkü Ocakları Başkanı, "Bu tip hareketler devam edecek" dedi.
- Komandolar, Maden Fakültesi'ni bastı.
- Aksarat İTİA'de boykot taraftarlarına komandolar saldırdı.
- Ülkü Ocakları Pen-Tek'te hadise çıkardılar.
- Ankara İTİA'da komandolar bir öğrenciyi dövdü.
- Atatürk Öğrenci Sitesi'nde komandolar iki öğrenciyi yaraladı.
- Sağcılar İktisat, Tıp ve Hukuk Fakülteleri'nde olay çıkardı.

Bu türden başlıkların, daha da çoğaltılması mümkündür.

Saldırılar sadece yaralamalarla da bitmedi. Kısa süre içinde iki yurtsever öldürüldü. Adana'da Ecevit'i dinlerken hücüma uğrayan işçi Hüseyin Örek ile İstanbul'da faşist güruhu tarafından DMMA öğrencisi Şahin Aydın, halkçı cephenin şehitleri arasına katıldılar.

Toplumumuzdaki gelişimi durdurmak isteyen gerici cephenin saldırganlığı, parlamenter baskıcı düzeni açık faşizme dönüştürmek, pahalılık ve enflasyondan işsizlikten bunalan halkımızın dikkatini başka alanlara kaydırmak amacını taşımaktadır.

iett paneli düzenleniyor

E.M.O. İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu" Elektrik Hizmetleri Yönünden İETT'nin Bugünkü Durumu ve Reorganizasyonu" konulu bir panel düzenlemeye karar vermiş ve ön hazırlıklarına başlamıştır. İstanbulluların hayati ihtiyaçları bakımından çok önemli bir yeri olan İETT hakkında çeşitli kesimlerden gelen eleştirilerin yoğunlaştığı bir Dönemde konuyu en geniş boyutlarıyla irdeleme ve halkımız yararına en olumlu çözümlemeye ulaşma ilkelerinden hareket eden yönetim kurulumuz, panele üniversitelerin ve yüksek okulların elektrik, iktisat ve işletme bölümlerini, İstanbul Belediyesini, TEK'nu, YSE'i, İller Bankası'nı, İstanbul Sanayi Odası'nı ve İETT'yi temsilci göndermeye çağırmıştır. 14-15 Şubat günleri M.M.O.İ.K.K. lokalinde yapılacak panele bugüne dek İstanbul Belediyesi, T.E.K. Sanayi Odası,

Ayrıca odamiz İstanbul'da serbest çalışan üyelerimizi de bir temsilci ile panele katılmaya çağırmıştır. S.M.M üyelerimizden de olumlu karşılık alınmıştır.

Panel ile ilgili ayrıntılı program kesinleştiğinde gazetemizde de yayınlanacaktır.

özür

Genel Kurul hazırlık çalışmalarının yoğunluğundan ötürü Aydınlığa Doğru ' nun Aralık ve Ocak sayılarını birleştirmek zorunda kaldık. Gecikmeden ötürü okurlarımızdan özür dileriz.

1975'in

bağımsızlık, demokrasi, özgürlük mücadelesinde "Aydınlığa doğru" bir yıl olmasını dileriz.

TOPLUM VE ÜNİVERSİTE

ESAT NADİR ERYILMAZ

Bu yazıda, toplumların yaratıcı güçlerinin sürekli ve hızlı bir dinamizm içerisinde değer bulduğu, bu güçlerin "egemen sınıfın yararı" düşüncesi dışında, gerçeğin özerkçe araştırılmasına hasredildiği ve yaratıcı düşüncenin, yeni yaratıcı güçleri yeteneklerine ve toplumun ihtiyaçlarına göre en uygun biçimde geliştirip yönlendirdiği üst kurumlardan, üniversitelerden söz etmek istiyoruz. Ele alınan konunun çok yönlü ve ve yönler arasındaki ilişkilerin oldukça girift olmasına karşılık, hangi yönden incelenirse incelensin, hangi yönler arasındaki ilişkiye el atılırsa atılsın, yapılanın yararlı olacağı görüşündeyiz. Günümüze değin konunun ele alınışındaki yetersizlik bize, konunun tam bir bütünlük içinde ele alınışının, oldukça uzun bir zamanı gerektireceğini düşündürüyor Bu bakımdan üniversite sorununu, tüm yönleriyle ele alma olanağımızın bulunamayacağı bir gerçektir. Konunun değişik yönlerinin ve bunlar arasındaki ilişkilerin ivedilikle ele alınması, sorunun analizi için gerekli olan bilgilerin sağlanmasındaki gecikmeyi karşılayacağı gibi egemen sınıfların üniversite içindeki etkinliklerinin de günümüzdeki şekil ve ilişkileriy le anlaşılmasında yararlı olacaktır.

Üniversite sorununa bakışın zorunlu yönünün ne olması gerektiği, ayrıntılarıyla tartışılması gereken bir konudur. Ancak, varılacak sonucun niteliği hakkında fikir yürütmek, konunun ayrıntıları kadar zor olmayacaktır. Şöyle ki, üniversitelerin toplum içinde aldıkları yer sorunuyla kuruluşundan beri ilgilenen Uluslararası Üniversiteler Birliği'nin (AIU) genel kurul çalışma programları (1955 İstanbul-1960 Meksika, 1970 Montreal), konuya bakış açısının acil ve zorunlu olanının, "toplum ihtiyaçları ve bu ihtiyaçların karşılanmasında üniversitelerin oynadığı "rol" olduğunu ortaya koymamıza yetecektir. Doğal olarak bu kuruluş (AIU), başlangıçta üniversitelerin kadrolarının yetiştirilmesindeki rolünü ele almıştır.

İkinci Emperyalist Evren Savaşı yıllarında, üniversitelerin araştırıp geliştirmekle zorunlu tutuldukları konuların başında radar geliyordu. Hemen ikinci planda da devlet denetim güçlerinin vuruculuğunu arttıracak silahların yapımı, yapım teknikleriyle malzemelerin geliştirilmesi ve nihayet servomekanizmaların bu çalışmalarla ilgili her alandaki uygulamasının denemesi yer alıyor du. Aynı yıllarda radar işaretlerinin deteksiyonunda kullanılan malzemenin geliştirme amacıyla incelenmesiçalışmaları sırasında üç uçlu elektronik elemanların (tranzistor) çalışmalarının anlaşılarak araştırma ve encelemelerinin yapılması fikrinin de ortaya atılmış olduğuna değinelim. Sonraki yıllarda çalışmaların teorik ve pratik olarak bu eleman ve türevleri konusuna yoğunlaştırıldığını görüyoruz. Yarı iletken endüstrisinin etkili bir sömürü aracı halini alacak biçimde geliştirilmesi, servomekanizmaların da ortaya atılış ve başarıyla uygulanışıyla paylaşım savaşından güçlenerek çıkmış tekellerin başlıca amacı haline gelmiştir. Amacın belirginleştiği yıllardan günümüze değin tekelleşmenin seyri ve günümüzde aldığı şekli burada incelemeyeceğiz.

Sermaye sınıfı için amaç saptanmıştır : sanayide otomasyon ve üretim araçlarının sınırsız bir şekilde arttırılması yolunda yarı iletken endüstrisini kullanarak bulunmaz bir sömürü kaynağı ortaya çıkarmak... Bu durumda sermaye sınıfının gelişiminde, üniverste, kendine düşeni yapmak üzere, toplumun geleceğe yönelik yapısını, insancıl yönden yaratmaktan uzak bürokrat kadrolar yetiştirecektir. Üniversitelerin organizasyonu bu şekilde etkilenecektir. Tekellerle üniversiteler arasında kopmaz bağlar kurularak, gelişmenin egemen sınıf yararına hız landırılması için her çareye başvurulacaktır.

Gelişme dönemini izleyen yıllarda, elektronik endüstrisinde birbirini her an yutmaya hazır tekellerin pazar rekabetleri ve her bir tekelin, kendi üretiminin sonrasında ki pazarlama zorunluluğu, egemen sınıf için yepyeni bir sömürü maşası olan "uygulama mühendisliği" fikrini üniversiteye benimsetmiştir.(Menagement kavramı). Firma kataloglarının ve uygulama notlarının ilgili üniversitelerin kitaplık ve kürsülerini doldurması, pazarlama zorunluluğunun bunalıma sürüklediği tekeller için bir pazar yatırımıdır. (1)

1950'lerdeAIU, üniversitelerin kadro yetiştirme yükünün muazzam şekilde arttığını söylüyordu. Daha sonra genel kurul, üniversitelerin kadroları sadece geleneksel şekilde yetiştirmekle yetinmemesi, gelişmenin bütün alanlarında yenileştirici rolünü aktif bir şekilde oynaması, bunun için de gelişen bir toplum biliminin oluşturularak sosyal yapıda uygulanması gereğini benimsemiştir. Takınılan tavır reformist olmakla birlikte, sonunda doğa bilimleriyle beraber teknik bilimlerin ötesinde insan ve toplum bilim politikasına erişilmektedir. İhtiyacın, elle tutulur bir gerçek, başarılı bir reklam işlemi kişisel formasyonun egemen sınıf emrine alınması olduğu düşünülmüş ve şöyle denilmiştir:

"Toplum ihtiyaçları deyimi, pekçok toplumun trajik sefaleti olarak, ne idiği bilinmeyen, yuvarlak ve kutsal bir nitelikte gösteriliyordu. Şimdi artık tatlı hayal kırıldı ve bazıları, toplumun ihtiyaçlarının neler olduğuna karar verenleri atıp yerine geçmeye taciz eder derecede çaba harcamaktave bu kararı verdikten sonra da kişilerin bu ihtiyaçları içine almaları ve fililen sahip olmaları için gerekli toplumsal ve fikri teknikler ortaya koymaktalar." (2)

Bizce, gerçek şudur ki, tarihsel gelişim içinde gelişmişlik, geri bıraktırılmışlık ve sınıf hiyerarşisi paradokslarının, toplumun dinamik düşünce merkezleri olan üniversiteleri bunalıma sürüklemesi, ihtiyaç kavramının, doğa ve toplum gerekleri çerçevesinde diyalektik bir biçimde ele alınıp, bu kavrama kesinlik kazandırılmasından sonra olmuştur. Yani üniversite gençliği, gerçek ihtiyacı tanımış ve ihtiyacın giderilmesi için gerekli konumu kendisinde bulamayınca hem öğrenci ve hem de sosyal eğitici durumuna geçmeye çalışmıştır. Sosyal eğitici olmaça bası, günümüz geri bıraktırılmış ülkeleri nin üniversitelerinde çeşitli baskılara rağmen sürdürülen bir çabadır. Kendi ihtiyaçlarının ve onları giderebilecek maddi ortamın farkına varan üniversite gençliği, giderek toplum ihtiyaçlarına ve onların giderilebileceği üretim temel ve ilişkilerine ulaşır. Ardısıra egemen güçlerin empoze etme ye uğraştığı ve insan doğasına ters düşen, "idealist anlamda ihtiyaç deyimi"nin maskesini indirerek gerçek yüzünü açığa çıkarır. Uluslararası tekellerin ana ve yan giderleri içerisinde büyük kısmın, giderek artan pazarlama ve reklam giderleri şeklinde görülmesi, hem tekellerin pazar bunalımını hem de burjuvazinin ihtiyaç kavramını giderek iflasın eşiğine getirmektedir.

Sosyalist ülkelerde üniversiteler toplum hayatıyla gerektiği biçimde bütünleşmişlerdir. Emperyalist ve geri bıraktırılmış ülkelerdeki üniversitelerde, içiçe girmiş çelişkiler, sorunlar zinciri bu ülkelerde ortadan kaldırılmıştır. Bu ülkelerde üniversiteler yerine getirilmesi gereken toplumsal fonksiyonların önemli bir kısmını hiçbir sınıf yararına olmadan fakat tam tersine, bütün toplum yararına yerine getirdiğini görüyoruz. Orada insan ve üretim biçimi diyaloğunun en mükemmeli kurulmuş ve insana, hem sevebileceği hem de yeteneklerinin elverdiği işdalını seçme olanağı tanınmıştır. Ama bizde olduğu gibi bir ya da iki... tür meslek yüceltilmemiş, tam tersine her meslek, kendine özgü yanlarıyla sevdirilmiş, benimsetilmiştir. Böylelikle toplum değerlerininve ihtiyaçlarının üzerine kurulmuş olması gereken üniversitelerin:

a) Yükleneceği sosyo-ekonomik görevler,

b) Bu görevlerin rasyonel olarak yerine getirilmesi için gerekli yönetim biçimi,

c) Yaratıcı güçler ve toplum değerleri tarafından yönetilen dinamizmin paralelinde üniversite fonksiyonunun yenilenmesi,

açısından ele alınması zorunluluğu ortaya çıkar. Yani üniversite dinamik ilişkiler içinde olduğu toplum ve kendisinin faaliyetlerine eleştiri yoluyla katkıda bulunmak gibirasyonel bir görevi yüklenmelidir. Diğer bir deyişle üniversite, ihtiyaçların tartışılıp üretim modellerinin kurularak bir plan içeriğinde yürütüldüğü bilimsel toplum modeli dir. Zorluklar ise, böyle bir görevin yerine getirilmek için gerekli çabanın bulunmayışında değil, bu göreve karşı çıkan egemen güçlerin üniversite üzerine uyguladıkları açık baskıdan ileri gelmektedir. İnsani bir dünyanın yaratılmasında insiyatif kullananlarla, bu insiyatifi sindirmeye uğraşanlar arasındaki çelişki üniversite bünyesinde açıkça kendini gösterir. AIU eski başkanı Zurayk üniversitelere ilişkin olarak çözümlenmesi gereken sorunları şu ikilemlerde sıralamaktadır:

1- Öğretim ve araştırma ile topluma dolaysız şekilde yararlılık,

2- Genel formasyon ile uzmanlaşma,

3- Edebiyat ve fen,

4- Geleneksel eğitim bilimle modern eğitimbilim,

5- Temel araştırmalarla uygulamalı araştırmalar,

6- Para getiren araştırmalarla topluma yararlı araştırmalar, arasındaki ikilemler. arasındaki ikilemler.

Görülüyor ki, asıl çelişki olarak nitelendirilen yan sorunların üretimle ilişkisine şöyle bir değinilmiştir. Egemen çevreleri rahatsız etmeksizin yaşamasına hak tanınmış

devamı 7'de

keban skandalının sorumlusu yabancı firmalardır

Keban'da bir kısım ünitelerin arızalanarak devreden çıkması ve bunun sonucu olarak yurt çapında enerji kısıtlamasının başlaması üzerine EMO merkez yönetim kurulu bir basın toplantısı yaparak bu konudaki görüşlerini kamuoyuna açıklamıştır.

Basın bildirisinde, Keban'da I. ünitenin uyarma sistemindeki montaj hatası yüzünden yandığı açıklanmaktadır. II. ünitenin devre dışı bırakılma nedeni de montaj hatasından ötürüdür. Bu ünitede jeneratör şaftındaki salınım yataklarda aşırı ısınma yapmış ve çalışması tehlikeli görülmüştür. III. ünite henüz üretime geçmemişti. Ancak deneme çalışmaları sırasında kurutma işlemi yapılırken jeneratör sargıları yanmıştır.

EMO açıklamasında enjeksiyon, sondaj, inşaat ve tecrübe çalışmaları devam eden Keban santralındaki tüm arızalardan yabancı müşavir ve müteahhit firmaların sorumlu olduğu belirtilerek, yakında montajı tamamlanacak olan IV. ünitede de aynı arızaların meydana gelmesi olasılığı ortada iken, yabancı firmaların, aynı yeteneksiz elemanları çalıştırıp, aynı proje ve teçhizata sadık kalmalarına dikkat çekilmektedir.

YAPAN VE KONTROL EDEN AYNI FİRMA

EMO Bülteninde, teknik açıklamalara yer verilmekle birlikte, Keban Hidroelektrik Santralının devreden çıkışı olayına basit bir teknik arıza gibi bakmamak gerektiği ifade edilerek, konunun özünde, dışa bağımlı ekonomik modelin zorunlu sonucu olan enerji politikası açısından değerlendirilmesi istenmektedir.

Bilindiği gibi, Keban Boğazında temel araştırmalarına 1954 yılında geçilmiş, Amerikan teknik yardımının koşulları uyarınca Amerikan EBASCO firmasına Türkiye'nin elektrik enerjisi ihtiyacını nasıl karşılayacağı konusunda rapor hazırlattırılmıştır. Bu raporun uygun sonuç olarak gördüğü Keban-Gökçekaya barajlarının proje hizmetleri, müşavirlik ve kontrolluk görevleri tümüyle EBASCO firmasına verilmiştir. Birbirini denetleyici ve tamamlayıcı olarak gerçek-

sonu 12 de

«DIPSIZ KILE BOŞ AMBAR.» (21 Haziran, Yenigün)

CEZAEVİNDE AÇLIK GREVİ

Toptaşı Cezaevinde yatmakta olan 25 siyasi tutuklu ve mahkum, tüm demokratik kuruluşlarla birlikte Odamıza da bir mektup göndererek, "Faşist saldırılar ve cinayetler Türkiye BMM'ne getirilinceye kadar açlık grevini sürdüreceklerini" bildirmişlerdir. Cezaevindeki devrimciler mektuplarında özetle şöyle demektedirler:

"Emperyalist uşağı patrababalarının beslemeleri faşist komandolar Adana'dan İstanbul'a kadar her yerde işçilere, devrimci öğrencilere bıçaklar, sopalar, tabancalarla saldırdılar. Bu saldırılar sonucunda İstanbul ve İzmir'de iki devrimci öğrenci, Adana'da işçi Hüseyin Örek öldürüldü. Ankara'da bir işçi komaya girdi. İstanbul Beşiktaş'ta, devrimci kitaplar sattığı için bir kitapçıya saldırılarak hastanelik edildi.

Birçok öğretmene saldırıldı, bütün bu olaylar olurken ülke yöneticileri: devrimci, demokratik derneklerı kapatmak, işyerlerine patron beslemesi özel polis kuvvetleri sokmak için kanunlar çıkarmak, zindanları sosyalistlerle doldurmakla meşguller."

Bütün demokratik güçlerin her zamankinden daha uyanık, birleşik ve mücadeleci olmalarını öne süren devrimci tutuklular: mektuplarında, Elazığ'da iki gencin on bir aydır mahkemeye çıkarılmadan zindanlarda çürütüldüğünü ve binlerce mahkumun kanunen affedildiği halde hapishanelerde süründürüldüğünü söylemekte, tüm bunların sorumlusu olarak milliyetçi (!) cephe'yi göstermektedirler.

ORTAK MESLEKİ DENETİM BAŞLADI

Yurdumuzda yapı ve tesis üretiminin çağdaş teknik kurallara uygun bir biçimde projelendirilmesi, yapı ve tesislerin sağlam ve kullanışlı, güvenilir ve ekonomik inşa edilmesi yolunda önemli bir adım olan ortak mesleki denetim uygulaması 1 Ocak 1975 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Ortak Mesleki Denetim uygulaması ile varılmak istenilen amaçlar şöyle sıralanabilir.

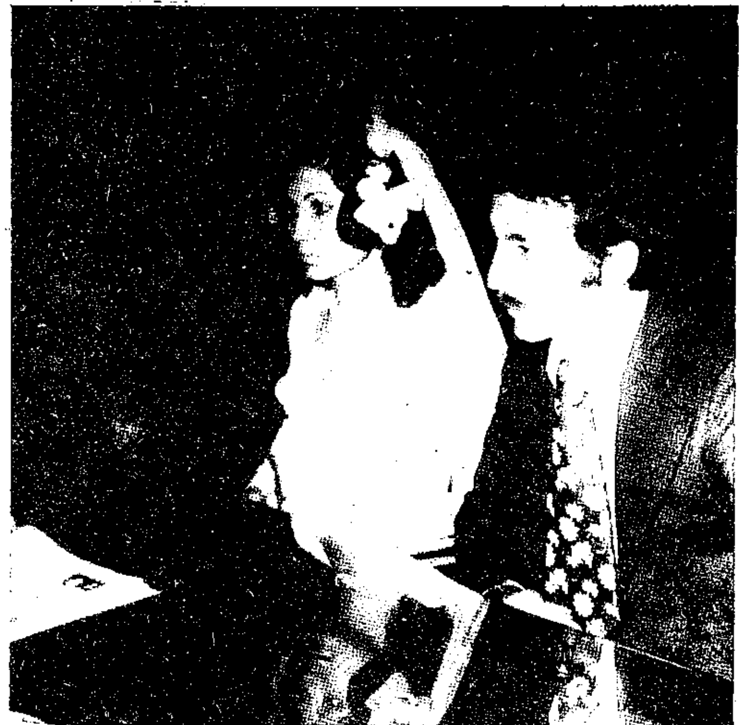
- Teknik hizmet kalitesini yükseltmek, yapı ve tesis üretiminin sağlam, kullanışlı, güvenilir ve ekonomik bir biçimde yürütülmesine katkıda bulunacak tedbirleri almak.
- Yapı ve tesis üretimini kontrol ve ilgili projeleri tasdik ile görevli kamu kuruluşlarına ve mahalli idarelere yardımcı ve destek olmak
- Yapı ve tesis üretimi içinde görev alan mühendis ve mimarların, yaptıkları teknik hizmet karşılığı olan ücretlerini eksiksiz ve düzenli almalarını sağlamak.
- Mimar ve mühendislerin birbirleriyle ve kendi aralarında haksız rekabete yol açan dolayısıyla yapı ve tesis üretiminin sağlığını tehlikeye sokan zararlı tutumları engellemek.
- Yapı ve tesis üretiminde mühendis ile işveren arasındaki ilişkileri düzenlemek, odalar üyelerini ve [illegible] yasal haklarının korunmasını sağlamak.

doğuda insan kırımı

12 CHP Milletvekili meclis araştırması isteğiyle kamuoyuna malolan Viranşehir olayları tüyler ürpertecek niteliktedir. Büyük kaçakcıların sırt hammallığını yapan 20 köylü jandarmalar tarafından öldürülmüştür. Köylülere " teslim ol " çağrısı yapılmadan ateş açılmış, sınırdan 3km içerde ateş altında kalan 11 köylü yaralı olarak kaçabildikleri yerlerde ölmüşlerdir. Teslim olan 9 köylü ise sınıra yakın bir yere götürülerek topluca katledilmişlerdir.

Olayın baş sorumlusu yüzbaşı daha sonra da savcıyı tehdit ederek gerçeğe aykırı tutanak düzenlettirmiştir.

Mühendis ve Mimar odaları İstanbul Şubeleri ile İstanbul'daki çeşitli meslek örgütleri olayı kınamışlar, "katliamın sorumlularının mutlaka cezalandırılmasını" istemişlerdir.

Odamız yönetim kurulu yazman üyesi ve Aydınlığa Doğru sorumlu yönetmeni arkadaşımız Ersin Kaya yı grafiker arkadaşımız Nurhan Alparslan ile geçen ay içinde evlendirdik.

Yönetim kurulumuz arkadaşımıza mutlu bir ortak yaşam diler.

madenciliğimizin evrimi

MADENCİLİĞİMİZİN EVRİMİNE TOPLU BİR BAKIŞ VE MR. ELY'NİN HAZIRLADIĞI MADEN KANUNU TASARISININ BU EVRİMDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

YALÇIN ÇİLİNGİR
Maden Mühendisi

Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Koordinasyon Kurulu (MMOİKK) tarafından düzenlenen Ulusal Kaynaklar Kongresi tebliğlerinden birinin daha özetini aşağıda sunuyoruz. Gazetemizin olanakları içinde, Ulusal Kaynaklar Kongresine sunulan değerli çalışmaları en geniş bir biçimde okurlarımıza iletmek Aydınlığa Doğru'nun amacıdır. Ancak bildirilerin uzunluğu, gazetemizin boyutlarını çok aşmaktadır. Bu nedenle özetleme yoluna gidiyoruz. Özetleme dolayısıyla bildiride bulunduğu halde yer veremediğimiz düşünce ve bölümlerden ötürü bildiriyi hazırlayanlardan özür diler, bizi anlayışla karşılayacaklarını umarız. (Metindeki ara başlıklar bize aittir.)

AYDINLIĞA DOĞRU

Emperyalizmin genel işlerliğine ve hammaddelere ilişkin günümüzdeki sömürü sistemine gerçekçi yaklaşım, emperyalizmin hangi aşamalardan geçtiğini çözümlemekle mümkündür.

Kapitalizmin serbest rekabetçi çağında dünya sömürüsü, kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin egemen olduğu ülkelere meta ihraç etmek ve oralardaki hammaddeleri ucuza kapatmak biçiminde oluyordu.

Başta İngiltere olmak üzere diğer emperyalist batı ülkeleri Osmanlı Devleti ile ticaret sözleşmesi yaptılar ve bu yarı sömürgeleşme süreci, kapitalizmin tekelci aşamasında hızını daha da arttırarak I. paylaşım savaşı öncesinde doruğuna ulaştı. Bu dönemde madencilik dalına yatırılan yabancı sermaye payı yaklaşık olarak yüzde 10'a varmıştı.

TÜRK ANONİM ŞİRKETLERİ

Kurtuluş Savaşı sonundaki ekonomik planlar, ve uygulamalar, yabancı sermayenin Türk ekonomisini fiilen kontrolu altına alabileceği olasılığını gözden kaçırmıştır. Bu nedenle, 1920-1930 dönemlerinde madencilik alanında kurulan ve yabancı sermayenin katıldığı ya da tamamen hakim olduğu Türk Anonim şirketleri, aynı devrede kurulan ve sermayesinde yabancı sermaye bulunmayan anonim şirketlere oranla güçlü durumdadırlar.

1930-1940 yılları periyodunu ele aldığımızda, bu dönemin madencilik açısından ayrı bir önemi vardır. Devletçilik uygulaması başlangıçta tepkiyle karşılanır. Ve kısa bir süre içinde özel girişimcilerin istekleri doğrultusuna girer. Yine bu dönemde hazırlanan iki beş yıllık plan da maden alanında yapılan yatırımları geliştirici mahiyetteydi. Böylece günümüze dek gelen önemli maden kuruluşları bu dönemde kurulur.

ABD SERMAYESİNİN GELİŞİ

II. Paylaşım Savaşı sonunda 1947'de hazırlanan "Kalkınma Planı", yakın ilişkiler kurduğumuz Batılı devletlerin kendi değer yargılarına uygun bir ekonomik yapının Türkiye'de yerleşmesi doğrultusundaki uygulamalarını somut olarak açıklamaktadır. Zamanın Maliye Bakanı, "Böyle bir planın finansmanı için uzun vadeli dış krediye ihtiyaç vardır." demiştir. Ve bu dış kaynağın en önemli kısmı ABD'nden gelmiştir Kısacası, yurt içi kaynaklara dayalı kalkınma stratejisi yerini dış kaynaklara bağlı bir kalkınma stratejisine terketmiştir. Böylece, daha 1950'lerde ekonomik, askeri ve politik kapitülasyonların çekirdeği oluşmuştur. Bu süreç DP döneminde daha da hızlanmıştır. Bunun en somut örneklerinden biri Barker Raporudur.

KÖMÜRE YATIRIM YAPMAYIN

Bu rapor, emperyalizmin Türkiye'yi bir tarım ülkesi olarak görmek istemesi bakımından ayrıca önemlidir. Madencilik faaliyetleri ne dair raporu hazırlayan heyetin önerileri şöyle olmaktadır:

"1- 1953 senesinden sonra, halihazır yatırım programının neticeleri belli oluncaya kadar, Zonguldak kömür havzasının inkişafı için hiçbir taahhüde girişilmemelidir.

2- Hususi maden arama ve işletme faaliyetlerine yol açacak bir madencilik politikası kabul edilmelidir. Hükümetin, hususi sermayedar grupları, petrol arama ve işletmelerinden uzak tutma politikasını yeniden tetkik etmesi lazımdır.

3- Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü tarafından yapılan tetkiklerin neticeleri Halkın istifadesine açık olmalıdır. "

Bu öneriler, emperyalizmin Türkiye'yi, madencilik yönünden bir hammadde deposu ve stoku olarak düşündüğünü ve bunu halkın gözünü boyayarak gerçekleştirmek istediğini gösteriyor.

1950-1960 yılları arasında yapılan ABD yardımının yüzde 80'i tarım ve hizmetler kesiminde kullanılmıştır. Türkiye'nin Amerika'ya olan Türk parası olarak ödenecek borcunun bir bölümünü oluşturan 15 milyon sermayeli komisyonun temel amacı, rezervlerin özel kesime açılmasını sağlayan yönde eylem sürdürmektir. Bu işlerlikte Ticaret ve Sanayi Odalarının oluru ve İş Bankası'nın finansmanı sağlanmaktadır.

AMERİKALI GÖZÜYLE

1950-1960 döneminin sonlarına doğru, ABD tarafından görevlendirilen L. Mahai, Türkiye'nin madencilik yapısını şöyle görmektedir:

Belli başlı bir düzine kadar maden üretiliyor. Bunların içinde demir, krom, kömür ve bakır dahil en önemlileri devlet tarafından işletiliyor, özel sermayenin giderek yoğunlaştığı, bunlara rağmen ABD'ndeki işletmelere göre çok küçük olduğu ve ilkel yöntemlerin kullanıldığı saptanıyor.

Bir kişinin yabancı sermaye konusuna ilişkin gözlemi de şu şekilde belirmektedir : Kamulaştırma ya da müsadereden doğacak zararlara karşı herhangi bir garanti olmadığından, böyle bir içeriğe sahip bir antlaşma ABD sermayesine güven verir.

YENİ MADEN TASARISI VE MR. ELY

1960'lara gelindiğinde, işbirlikçi tekelci burjuvazi ile toplumun diğer kotları arasındaki çelişkiler iyice keskinleşmiştir. Bu sosyal çelişkiler 27 Mayıs 1960 devrimini doğurmuştur. Devrimi gerçekleştiren kadro ile iki- üç ayda tekelci burjuvaziyi tedirgin edecek uygulamalara girişmişse de, emperyalistlerin yaptıkları baskılara, sınıf pusulasından yoksun olmaları nedeniyle göğüs gerememiş ve gerilemiş ve geriye dönüş çok kısa zamanda gerçekleşmiştir. Bu dönemde emperyalistlerin uygulamalarına verilecek somut örneklerden birisi de Mr. Ely'nin Türkiye'deki çalışmalarıdır. Oluşturulan, Yeni Maden Kanunu Hazırlama Komisyonuna yardımcı olarak ABD'nden getirilen bu kişi, madencilik dalındaki belli başlı tekellerce bilinen ve sevilen bir uzmandır. Geri bıraktırılmış bir ülke için hazırlayacağı maden yasasının, öncelikle yerli ve yabancı tekellerin onayından geçmesi gerektiğini bilen sadık ve zeki bir yasa adamıdır.

BİR UZLAŞTIRICI

"Türkiye ile yabancı sermaye arasında, uzlaştırıcı yardımlarda bulunabilme olanaklarına sahibim." diyen bu kişi, Türkiye'deki yerli işbirlikçilerle organik bağları bulunduğunu kendi ağzıyla ortaya koyuyor.

Söz konusu tasarı:

a) Yabancı sermayeye açıkça büyük ayrıcalıklar veren hükümleri içermesi,

b) Halk tarafından tasarının bu niteliğinin bilinmesi

c) Teknik yönden Türkiye'nin somut yapısında uygulama olanağının bulunmaması gibi nedenlerden ötürü yasalaşmamıştır.

EMPERYALİZMİN MADEN POLİTİKASI

Barker Raporu ve Mr. Ely'nin kanun tasarısı, emperyalistlerin, iktisadi devlet teşekküllerinin yapısını değiştirerek yerli ve yabancı tekellerin etkinliğini getirmek için sinsi yöntemlere başvurmak politikasını gündeme getirmek istediklerini göstermektedir. Bu alanda iki yöntem önerilmektedir:

1- Kamu İktisadi Kuruluşları'nın ve kamu iştiraklerinin özel kesime devredilmesi,

2- Pearson Raporu'nda somutlaşan, "... madencilik sektöründeki yatırımların, endüstri ülkelerinin kapitali temsilciliği önderliğinde halka açık kuruluşlarca yapılması."

AET'NİN MADENLERİMİZE BAKIŞI

AET topluluğu da ABD'ne benzer bir bakışla madenciliğimize eğilmektedir. Ankara'da imzalanan katma protokolde, AET uyruklu kişilere açılacak uğraşı alanları arasında "kömür madenleri işletmeciliği, ham petrol ve tabii gaz işletmeciliği (keşif ve sondaj hariç), taş, kil, kum ocağı işletmeciliği" sayılmaktadır.

Emperyalizmin politikası topluca değerlendirildiğinde, Türkiye'nin gelecekte emperyalizmin her kanadının, hammadde kaynakları üzerinde yoğun olarak at oynatacağı bir ülke olacağı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Bir ülkedeki yeraltı kaynaklarının doğal sahibi o ülkenin halkıdır. Halk, bir ülkede, emperyalizmin çıkarlarıyla kendi çıkarlarını bütünleştirenlerin dışındaki sınıf ve tabakalardır.

ELEKRONİK SANAYİİ A.U. KURULUYOR

Ecevit Hükümetinin son kararnamelerinden biri ile elektronik sanayiinde önemli gelişmelere yol açabilecek bir kuruluşun temeli atıldı.

26 Kasım tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan kararnameye göre, ortaklık PTT Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde MKEK, TRT, TUSAŞ (Türkiye Uçak Sanayii A.Ş.) ve TEK Genel Müdürlüklerinin iştiraki ile kurulacak. OYAK (Bir kısmı MEYAK'a devredilmek üzere) ve yurt dışında çalışan işçiler de katılacak. Ve bu grubun, toplam katılma payı % 51 olacaktır.

Ortaklık bir teknik kurul tarafından yönetilecektir. Teknik kurul, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde Milli Savunma Bakanlığı, Milli Güvenlik Kurulu, Genel Kurmay Başkanlığı, TEK, PTT, TBTAK, TSE, MKEK ve TRT temsilcilerinden oluşacaktır. Gerektiğinde özel sektör temsilcileri kurula katılacaktır.

Ortaklığın temel amacı Ortak Pazar içinde gümrük duvarlarının kalkacağı 1985 yılına kadar elektronik sanayiinin güçlü bir duruma getirilmesidir. Gelişme hedefleri olarak radyo, TV, teyp, pikap gibi dayanıklı tüketim malları üretim kapasitesinin tam olarak kullanılması, kamu sektörünün kullandığı elektronik cihaz ve sistemlerin üretiminin bu kuruluşça yapılması öngörülmüştür.

"Elektronik cihazlarda kullanılan devre elemanlarının üretimine yönelecek projelendirmede, ihracata dönük olmak kaydıyla yabancı sermaye ilişkisinin düşünüleceği" de hedefler arasına konmuştur.

Kararname soyut olarak değil de siyasal iktidarların ve kuruluş temsilcilerinin politik tercihlerine göre uygulanacağına göre, ortaya çıkacak sonuçları kestirmek ve hele iyimserliğe kapılmak şimdilik herhalde ihtiyatsızca bir davranış olacaktır.

tiyatroya gidiyoruz

Topluca tiyatroya gitmeye devam ediyoruz. Dostlar Tiyatrosu sanatçısı Genco Erkal'ın, Nazım Hikmet'in şiirlerinden oluşturduğu "Kerem Gibi" adlı oyunu için indirimli fiyatla bilet ayırtılmıştır. 27 Ocak Pazartesi akşamı 21.30 daki gösteriyi izlemek isteyenler odamızdan bilet sağlayabilirler.

DUYURU

E.M.O. İSTANBUL SUBESİNİN TELEFON NUMARASI 48 50 52 OLMUŞTUR

İŞÇİLER REFERANDUM HAKKI İÇİN MÜCADELE EDİYORLAR

Pekçok işyerinde işçiler patronun emrindeki sarı sendikaya üye olmuş gibi gösterilerek düşük ücretlerle toplu sözleşme imzalanmaktadır.

Bölge Çalışma Müdürlüklerine verilen sahte imzalı giriş belgeleriyle toplu sözleşme yetkisi alan sarı sendikalar, işçilerin ekonomik ve sosyal haklarını patronlara çıkar karşılığı satmaktadırlar.

Bu oyunu sezip itiraz eden işçiler, gerçek sendikalarını kurup örgütlenmeye kalkışınca işlerinden atılmaktadırlar.

Aynı şekilde, Epengle Kumaş Fabrikasındaki işçiler, sarı sendikaya karşı kendi öz sendikaları, TÜM DOKUMA İŞ'i kurunca önce 15 öncü işçinin işine son verilmiş, daha sonra hepsi işten atılmıştır.

Bu kanunsuz lokavt karşısında sarı sendikalara ve patron baskısına karşı direnişe geçen işçileri dağıtmak için polis çağrılmış, fabrikayı terkeden işçiler dışarıda çadır kurarak direnişlerini sürdürmüşlerdir.

19 Kasım'dan beri Epengle işçilerinin yiğitçe sürdürdüğü direnişi destekleyen odalar ve TÜM Teknik Elemanlar Derneği adına Odamız Başkanı Yüksel Birdal, yönetim kurulu üyesi Berkay Günay ve TÜTED Başkanı Kemal Daysal bayramda ziyaret ederek çeşitli hediyeler vermişlerdir.

Teknik Elemanları temsil eden heyet, işçilerin sendika seçme özgürlüğü için verdikleri mücadele hakkında bilgi aldıktan sonra, işçi sınıfının her türlü haklı davasını teknik elemanların destekleyeceklerini belirtmişlerdir.

İşçiler:

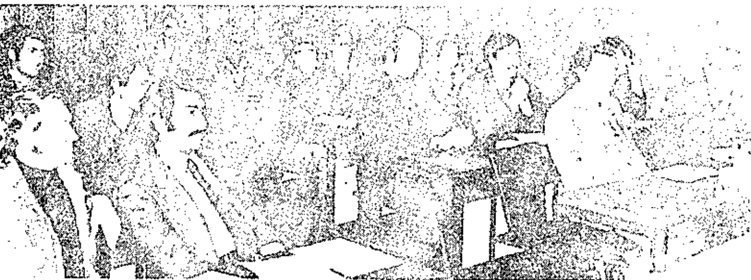
-"Emek, özgürlük ve referandum hakkı için sürdürdüğümüz mücadelede gücümüze güç kattınız, sağ olun. " demişler ve şunları eklemişlerdir:

-" İşte bizim çadırlar burada duruyor. Fabrika da karşıda. Niye fabrikayı polis bekliyor da bizi kimse beklemiyor? Oysa haksızlık gören, işten atılan, açlığa terkedilen biziz..."

KANUN TASARISI HAZIRLADILAR

Öte yandan Tüm Dokuma İş Sendikası önderliğinde 18 sendika toplu iş sözleşmeleri ve grev konusunda yeni bir kanun tasarısı taslağı hazırladıklarını açıklamışlardır.

BURSA'DAKİ ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ TOPLANDI

Bursa'daki elektrik mühendisleri E.M.O. Bursa temsilcisi İsmail Okat'ın çağrısı ile yaptıkları toplantıda çeşitli yöresel sorunları tartışmışlar ve temsilciliğin daha aktif çalışmaya girmesi yollarını araştırmışlardır.

Toplantıda temsilcilik atanmasında daha demokratik bir yol izlenmesi görüşü ağırlık kazanmıştır. Daha sonra Bursa temsilciliğine atanması istenilen elektrik mühendisinin tesbiti için seçim yapılmış, toplantıda alınan kararlar İstanbul Şubemiz Yönetim Kuruluna iletilmiştir.

Yönetim Kurulumuz, iletilen istekleri olumlu olarak değerlendirmekle birlikte yerinde inceleme yapmak üzere Yönetim Kurulu üyesi, Başkan Yardımcısı Selçuk Esen'i görevlendirmiştir. Selçuk Esen'in inceleme sonucu hazırladığı konuyla ilgili rapor da gözönüne alınarak Necmettin Çamlı Bursa Temsilciliğine atanmıştır.

Temsilcimiz Sayın Necmettin Çamlı'ya yardımcı olmaları önerilen Sayın Gündoğdu Sayman ile Sayın İsmail Özsuma'nın yardımcılıkları da uygun bulunmuştur.

Öte yandan Bursalı Elektrik mühendislerinin demokratik talebi merkez ve şube yönetim kurullarının ortak toplantısında da ele alınarak temsilcilik yönetmenliklerinin bu doğrultuda değiştirilmesi önerisinin genel kurula götürülmesi kararlaştırılmıştır.

Mühendis ve Mimar Odaları İstanbul Koordinasyon Kurulu ile TÜTED İstanbul Şubesinin birlikte düzenledikleri "Sendikalaşma" paneli 23 Kasım Cumartesi günü MMO İKK Lokalinde yapıldı. İzleme olanağını bulamayan okurlarımız için panelde yapılan konuşmaların geniş bir özetini sunuyoruz.

Yönetici Yavuz Çizmeci ilk sözü Makina Mühendisleri odası İstanbul Şubesi Başkanı Fevzi Şolt'a verdi. Şolt,1950'lerden alarak, teknik elemanların örgütlenme çabalarını özetleyerek başladı konuşmasına. Enflasyonun yoksullaştırdığı teknik elemanların 1970 Şubatında "Memur değil işçiyiz","Mühendis, Mimar, Tekniker Yok, Teknik Eleman Var" sloganlarını kullanarak ilk sendikaları TEKSEN'i kurduklarını, ancak bu sloganlara ilk tepkinin bireycilikten kurtulamamış teknik elemanlardan geldiğini belirten Fevzi Şolt, 12 Mart Muhtırası'nın ikinci teknik eleman boykotunu engelledikten başka 12 Mart sonrasında Anayasa değişikliği ile memurların sendika kurma haklarının yok edildiğini hatırlattı ve konuşmasını anti- demokratik, yan ödeme kararnameleri ile teknik eleman sorunlarının çözümünün mümkün olmadığını, gerçek çözümün Anayasa'ya dayanılarak işçi sayılmak ve sendikalarla ortak çalışmakla sağlanabileceğini söyleyerek bitirdi.

MÜHENDİS İŞÇİ MİDİR?

TÜTED üyesi Neşet Kocabıyıkoğlu,"Sendikal hakların alınması kaçınılmazdır." diyerek girdi konuşmasına.'Sendikalaşma sınıfsal bir sorundur, sınıfsal olduğu için evrenseldir. Tüm emekçilerin örgütlü çabalarıyla demokrasinin nesnel gelişiminin bir sonucudur. Bunun için ABD, Kanada,İngiltere, Fransa..... burjuvazileri bu hakkı vermek zorunda kalmıştır." diyerek devam etti.

Bıyıkoğlu daha sonra, mühendislerin sınıfsal çözümlemesini yaptı. Konuşmacıya göre, "Teknik elemanlar genellikle üretim aracı sahibi değillerdir. Bir bölümü artı-değerin yaratılmasında kol emekçileriyle beraber yer alırlar. Bir bölümü ise,patrona ait kumanda zincirinin halkaları durumundadırlar."

Neşet Bıyıkoğlu, teknik elemanların sendikalaşmasının pratik çözüm yollarına eğilirken, "Doğrudan doğruya işçi sendikaları içinde yer alan teknik elemanlar, burjuvaziye yakın eğilimleriyle sendikaları olumsuz etkileyebilirler, hedeflerinden saptırabilirler,sözleşme imzalanmasında işçilerle çıkarları çeliştiği durumlarda zorluk çıkarabilirler" dedi. Bu görüşleri daha çok TEKSEN tipi, yalnız teknik elemanların üye olduğu sendikaları doğru bulanların savunduğunu söyleyen Bıyıkoğlu, aynı görüş sahiplerinin teknik elemanların mücadelesinin tüm memurların 1 mücadelesinden soyutlanmaması gerektiği, genel olarak demkratik ülkelerde, memurların işçi sendikalarına girmeyişleri lkelerini de benimsediklerini söyledi.

Bıyıkoğlu, "Bütün sakıncalarına rağmen, kafa ve kol emekçilerinin aynı sendikalarda örgütlenmelerinindaha güçlü bir baskı grubunu oluşturacağını, teknik elemanların işçi sendikalarına üye olmaları gerektiğini " savunarak sözlerini bitirdi.

BİR SENDİKA DÜŞMANI: IRMAK

DİSK Genel Sekreteri Kemal Sülker, Nihat Erim'in Başbakanlığı zamanında "bolyozcular"ın 61 Anayasası'nın getirdiği kamu personelinin sendikalaşma haklarını Türkiye'nin gelişme doğrultusuna uymayan bir şekilde geri aldıklarını belirterek, "DİSK olarak memurların , teknik elemanların özgürce sendikalaşmalarını,Batı'daki tümsendikal hakların Türkiye çalışan sınıflarına da tanınması gerektiği görüşündeyiz." dedi. Sülker, Türkiye işçi hareketleri tarihini özetlerken 945-47 yıllarında Çalışma Bakanlığı yapan Sadi Irmak'ın sendikaların çanına ot tıkamak isteyen bir zihniyette olduğunu açıkladı. Sülker" Türkiye'de çok uluslu şirketlerin egemen olduğunu hatırlatarak, çok uluslu şirketlerle ve tekelci kapitalizmle mücadele için gerekli grev hakkının mevcut olmadığına dikkati çekmiştir.

DİSK Genel Sekreteri, "Teknik elemanların bir kısmını bürokrat bir kısmını bürokrat diye ayırmanın suni bir çelişki yaratmak" amacını taşıdığını açıklayarak,"Aynı işi yapan teknik elemana 100 lira günde - lik verilirken yabancılara 30bin lira ödendiği bir gerçektir." demiştir. Sülker,özel sektönde çalışan teknik elemanların işçi sendikalarına üye olabilecekleri gibi aynı zamanda kendi meslek dalları etrafında da, bir baskı aracı olmak üzere sendikalaşabileceklerini, bu aşamaların kamu kesiminde çalışan teknik elemanların sendikalaşmasına yardımcı olacağını söyleyerek konuşmasını tamamladı.

İŞÇİ MEMUR AYRIMI SUNİDİR!

Prof. Muammer Aksoy, işçiler ve memurlar için sendikal hakkın bizde ilk kez 1961 Anayasası'nın 46. ve 47. Maddeleriyle getirildiğini belirterek, başladı konuşmasına. 12 Mart sonrasını, "Yarı faşist bir yönetim" olarak niteleyen Aksoy, Anayasaya eklenen "Memurlar sendikaya üye olamaz"hükmünü de eleştirerek, "İşçi-memur ayrımı suni bir buluştur. Gerçek demokrasilerde , memurların sendikal hakkı vardır." dedi.

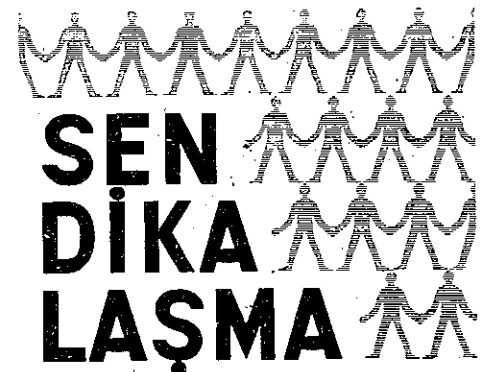
Teknik elemanların sendikal haklar konusunda, taktik olarak işçi sendikalarında örgütlenmelerinin doğru olacağını, stratejik olarak ise Anayasa değişikliğini savunmalarının gereklliliğini belirtti.

İlk turun son konuşmasını Doç. Alpaslan Işıklı yaptı. Işıklı, teknik elemanların sınıfsal durumu konusunda şunları söyledi:"Teknik elemanlar fikir işçileri niteliğini taşımaları ve kamu kesiminde çalışmaları bakımından işçiden ayrı gibi görünmektedirler.Oysa işçiler gibi işgüçlerini kiraya verirler. Ancak işgüçleri nitelikli işgücüdür. Bu özellikleri, bütün okumuşlar gibi doğuştan toplum içinde farklı yere sahip olduklarından gelmektedir."

TEKNİK ELEMAN SÖMÜRÜLÜYOR

Alpaslan Işıklı, teknik elemanların bedensel ve düşünsel emeklerinin kiralandığını , dolayısıyla çalışmalarının ürünü olan artı-değerin önemli bir kısmının başkaları tarafından ele geçirildiğini, bu açıdan bakılınca, teknik elemanların işçi sayılabileceğini de sözlerine eklemiştir.

...I PANELİ YAPILDI

Işıklı görüşlerini şu sözlerle belirtmiş - tir:

"Elbette ki teknik personelin ve genel olarak kamu kesiminde çalışanların mücadelesi iki yönlü olacaktır. Bir tanesi, bugünkü yasalar çerçevesinde daha geniş yorumları kabul ettirmek, bugünkü Anayasayı daha geniş anlamda yorumlatmak, ikincisi de herhangi bir yoruma, tereddüte ve günün birinde yanlış tefsirlere dayanan uygulamalara meydan vermemek yolunda yasalarda ve Anayasa'da değişikliğe gitmektir.

Kanımca bugünkü Anayasa teknik personelin işçi statüsüne girmesine olanak vermektedir."

İKİNCİ TUR

Panele katılan konuşmacılar, birinci turda görüşlerini açıkladıktan sonra, ikinci turda dinleyicilerin yönelttikleri soruları cevaplamışlardır. Bu bölümde Kemal Sülker, "İşveren durumunda olanlar hariç, teknik elemanlar işçi sendikalarının dışında kendi mesleki sendikalarına girebilirler. Buna yasal hiçbir engel yoktur." dedi ve düşüncesini ispatlayan örnekler verdi. Muammer Aksoy ise, Anayasanın geniş yorumuyla çalışanlara örgütlenme hakkını verdiği bugün de savunulabilir. Ancak 119. Maddedeki engelleyici hüküm kaldırılmalıdır, diye konuştu. Alpaslan Işıklı, " Teknik elemanların işçi sendikalarında yer almalarının, yapısal bakımdan içiden çok farklı olmayışlarından ötürü sendikaları yozlaştırmayacağını, aksine, bir aydın-işçi kaynaşmasını sağlayacağını" savundu.

SONUÇ

Panel yöneticisi Yavuz Çizmeci, toplantının sonuçlarını şöyle özetledi:

"Kesin olarak vurgulanmıştır ki, teknik elemanların özellikle ücret sorunlarına ve genel olarak demokratik mücadeledeki etkinlikleri açısından en doğru çözüm yolu sendikalaşmadır. Sendikalaşma sorunu aslında teknik elemanların emekten yana olan kesimleri için söz konusudur. Sermayeden yana olan azınlık için söz konusu değildir. Dünyadaki uygulamalara bakıldığında gerçekten demokrasinin hakim olduğu ülkelerde hiçbir ülke yoktur ki memurlar sendikalaşmasın. Dolayısıyla, bizde de, Anayasanın 2. maddesine göre demokratik bir hukuk devleti olmak ilkesi söz konusu ise, memurların genel planda sendikalaşması için hiçbir sakınca yoktur. Ayrıca bugünkü Anayasanın değiştirilme biçimi gereği, eğer teknik elemanlar sendikalaşmaya kalkışsalar, buna karşı Anayasa gösterilse, bu Anayasanın değiştirilme biçimi gereği teknik elemanlar, sendikalaşma açısından haklıdırlar.

Onlar olmasa devletin yürüyemeyeceği diye tanımlanan birtakım kişiler, polisler, jandarmalar, silahlı kuvvetler üyeleri dışında bütün memurlar sendikalaşabilirler. Teknik elemanların sendikalaşması, genel planda işçi sınıfının sendikal mücadelesinden ayrı düşünülemez. Şimdiye kadar söz konusu olan iki alternatiften de yani, işçi sendikaları içinde örgütlenme ve ayrı örgütlenme alternatiflerinden işçi sendikaları içinde örgütlenmenin avantajlarının daha ağır bastığı ortaya çıkmaktadır. Ancak sayın Kemal Sülker'in de ileri sürdüğü gibi, teknik elemanların özellikle mesleki haklarını savunmada ve ayrıca demokratik baskı grubu olmalarından bir yazarlar sendikası veya bir basın sendikasına üye olma gibi bir üyelik söz konusu olabilir. Kaldı ki, mesleki mücadeleyi ve demokratik mücadeleyi, şu anda Odalar, belli oranda teknik eleman dernekleri yürütmektedirler."

TOPLUM VE ÜNİVERSİTE

başı 2'de

layışının gidişine, geçirdiğimiz dönemde nasıl dur denildiğine ve bu dur deyişin kimin güdümünde, neleri amaçladığına değinmek istiyoruz. Herşeyden önce 1961 Anayasası'-duruma gelmiş olan üniversite, üretim biçiminin taşıdığı ana çelişkiyi bünyesinde barındırır. Bütün bir toplum gibi orası da değişik sınıf çıkarlarının çatıştığı bir bünyedir. Egemen sınıfın üniversiteyi artan bir şekilde güdümlemek istemesi giderek toplum ve üniversiteler arasında kurulan ekonomik ve politik yakınlaşmaları zaman zaman zıtlıklara dönüştürmektedir.

Çağımız toplumu her ünitesiyle ihtiyaç içindedir. Yine her zaman olduğu gibi insan oğlunu ihtiyaçları eğitmektedir. Bu ihtiyacın bilincinde olan yığınlarca genç üniversitelere akmaktadır. Bu akış kapitalist ekonomi içerisinde gün geçtikçe büyüyen bir sorun halinde kendini göstermektedir. Kadro ve donanımıyla daha fazla üniversite ihtiyacı doğmaktadır. Üniversiteli olamamış gençlerin sayısı yüzbinlerleifade edilebilecek durumdadır. Kısaca, toplumun küçük bir parçası olan üniversite yine toplum gibi patalojik bir bünyeye sahiptir.

Sorunlara ancak sahiplerin el atması halinde çözüm getirilebileceği deneylerin ortaya çıkardığı şaşmaz bir gerçektir. Kapitalist toplum içerisinde üniversiteli genç kendi özgül ve evrensel sorunları olan, üniversite ve toplum sorunlarına fiilen el atmalıdır. Ülkemizde 1961 Anayasası'yla gerçekleştirilen üniversite reformunun sağladığı bilimsel özerklik ve çağdaş üniversite anın ülkemizdeki üniversiter düşünce sistemine bilimsel bir hareketlilik kazandırdığını ve üniversitenin toplumun sosyal yapısıyla ilgili dallarında, egemen sınıf felsefesinin yanı sıra her türlü düşünce sistemi için de serbest bir tartışma ortamıhaline geldiğini biliyoruz. Örneğin felsefe, pedagoji, siyasal bilgiler ve hukuk gibi öğrenim dallarına ilişkin derslerde Marksizmin incelenip irdelerir hale gelmesi, sadece bu dallara hareketlilik sağlamış olmakla kalmayıp üretim sürecini değişik bir açıdan izleyebilir duruma getirmiştir. İşte bu demokratik tartışma ortamı sonucunda, bilimin kaçınılmaz olarak kullandığı diyalektik düşüncenin özümlenmesiyle hem üretim süreci açıklanabilir duruma gelmiş ve hem de üretim sürecinin yenilenmesi gereği irdelenmişti. Üretim sürecinin ve bu sürecin altında tezgahlanan oyunların bu yolla üniversite gençliği tarafından ortaya çıkarılabilir hale gelişi, egemen sınıfların çıkarını zedelemiş ve bilimsel özerkliğin geri alınmasına yol açmıştır. Özerkliğin bu yolla geri alınmasını, egemen sınıfın isteği ile belirlenen öğrenci tipinin yerleştirilmesini amaçlayan yeni üniversite yönetmelikleri izlemiştir. Öğrenciyi biçimlendiren yönetmelikler ve öğrencinin ekonomik durumu, onu ülke sorunlarına değiştirici ve yapıcı açıyla bakmaktan ilk etapta alakoyar. Bunun sonucu olarak, topluma üretim sürecini, bu süreci etkileyen parametrelerin ağırlık dereceleriyle birlikte açıklamasını bilmeyen ve ancak programlandığı ölçüde iş yapan bilgisayar niteliğinde statik kafalar kazandırılmış olacaktır. Bu statik kafaları programlamak da egemen sınıfın tekelinde olacaktır.

Oysa toplum ihtiyaçları sorununun üniversiteyle bütünleşmiş olması gereken geri bıraktırılmış ülkemizde, üniversite gençliğinin doğa bilimleriyle, sosyal olayları ve üretim sürecini diyalektik mantık yöntemiyle kavrama niteliğine sahip olması gerekir. En azından üniversite gençliği, üretim süreciyle toplum sorunları arasındaki ilişkinin akışını izleyebilecek bir dünya görüşü ile donatılmış bulunmalıdır.

Bu yolda, doğa bilimlerinin şaşmaz kurallarının aranması, toplum ihtiyaçlarının giderilmesinde doğa bilimlerindeki araştırma sonuçlarının teknik bilimlere aktarılması, teknik bilimlerin -insan yararına- üretim biçimlerini etkilemesinin sağlanması, bilimin ve teknolojinin her aşamasında insan sevgisinin ana tema olarak değer kazanması eğitim programlarının temelini oluşturmalıdır. Bilgisayar nitelikli, statik kafalar modelinden, söz konusu dinamik kafalar modeline geçişte üniversite öğretim görevlilerinin insancıl olmayan ve egemen sınıfın yararını güden üniversite anlayışına ve bu anlayışın getirdiği uygulamalara her zaman olduğu gibi karşı çıkmaları, özgür üniversite ve toplum kavgasının gündemindeki somut parçasıdır.

"Bir avuç kişi yoksulların konut ihtiyacı üzerinde sömürü kurmuştur,,

TMMOB ile Harita Kadastro Mühendisleri Odası İnşaat Mühendisleri, Mimarlar ve Şehir Planlama Mühendis ve Mimarları Odalarının birlikte düzenledikleri konut kurultayı Ankara'da DSİ Toplantı Salonunda yapıldı.

Kurultaya bir mesaj gönderen Anayasa Mahkemesi Başkanı Muhittin Taylan, "Bir avuç kişinin yoksul ve dar gelirli yurttaşların konut gereksinmeleri üzerinde nasıl bir sömürü kurduklarını bilmeyen yoktur." demiştir.

Anayasa Mahkemesi Başkanı Taylan'ın mesajı şöyledir:

"Anayasamız devleti, yoksul ve dar gelirli ailelerin konut gereksinmelerini, sağlık koşullarına uygun bir biçimde sağlayacak tedbirleri almakla yükümlü kılmıştır. Oysa, yoksul halkın köylerde ve kentlerde yerleştikleri konutların sağlık koşullarından uzak ve insan haysiyetiyle bağdaşmaz bir nitelik taşıdığını, bir avuç kişinin yoksul ve dar gelirli yurttaşların konut gereksinmeleri üzerinde nasıl bir sömürü kurduklarını bilmeyen yoktur. Konut Kurultayında, bu gerçeklerin dile getirileceğinden ve konut sorununun çözüm yollarının aranıp bulunacağından kuşku yoktur."

SPEKÜLASYON

Kurultayın açış konuşmasını yapan Mimarlar Odası Sekreteri Güven Birkan ise, Türkiye'nin konut sorununu anlatarak bu alandaki kâr ve vurgun olanağının çok yüksek oluşu nedeniyle konut, alt yapı ve arsaya yatırılan paraların, tarım ve sanayi yatırımlarının üzerinde olduğunu söylemiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı Sosyal Planlama Dairesi Başkanı İçen Börtücene de Kurultayda yaptığı konuşmada Anayasa(nın konuta ayırdığı kaynakların öncelikle yoksul ve dar gelirli gruplara tahsis edilmesini öngördüğünü hatırlatarak,

"Toplam hane halkı içinde 1-2 odalı konutlarda oturan aileler yüzde 64 iken, bu gruplar toplam gelirin yüzde 27,2'sini paylaşmaktadırlar. 3-4 odalı konatlarda barınanlar,toplam hane halkının yüzde 31'idir. Ve gelirden yüzde 32,2 pay almaktadırlar. 5 veya daha fazla odalı konutlardan yararlananlar, toplam hane halkının yüzde 5'idir ve gelirin 30,6'sını paylaşmaktadırlar.

Kurultay'ın ikinci gününde söz alan konuşmacılar, "Arsa ve Toprak Vurgunculuğu" üzerinde durmuşlardır.

Dr. İren Acaroğlu, kısaca şu görüşleri dile getirmiştir:

Kent topraklarında özel mülkiyet kalkınmayı,sanayileşmeyi engellemektedir. Bu ayrıca gelir dağılımında adaletsizliği hızlandırmaktadır."

Kurultaya Varto Belediye Başkanı Celal Aydınoğlu da ilçenin sorunlarını içeren bir telgraf göndermiştir. Belediye Başkanının telgrafı şöyledir:

"Siyasi çekişmelere kurban edilen 40 bin nüfuslu Varto halkı, 1966 depreminden bu yana hala konutsuz olarak deprem enkazı arasında çilesini doldurmaktadır."

Kurultayın 3. gününde de Harun Karadeniz'in "Yapı malzemeleri üretiminde ulusal kaynaklara dönüş", Erhan Karaesmer'in "Devlet eliyle toplu konut yapımında kullanılabilecek yöntemler", Yüksel Gürsel'in "Konut üretiminde tekelleşme girişimleri" konulu bildirileri ile Sedat Özkol'un "Türkiye'de kapitalizmin tekelci yapısı ve bu yapının inşaat sektöründe yansıması" konulu bildirileri tartışılmıştır.

Şubemiz Yönetim Kurulu Kurultay Divan Başkanlığına aşağıdaki telgrafla başarılar dilemiştir:

Konut Kurultayı
Divan Başkanlığına
Bakanlıklar/Ankara

Dışa bağlı ekonomi politikasının zorunlu bir sonucu olan çarpık, düzensiz sanayileşmenin insanları uygarlık dışı yaşama koşullarındaki şehir varoşlarına doldurduğu ülkemizde düzenlenen konut kurultayının, halkımız ve ülkemiz açısından önemi büyüktür.

Köyde ve kentte gerçek üretici halkımızın barınak diye kullanmak zorunda bırakıldığı yapıların yaşanabilir hale getirilmesinde, tekelci sermayenin engelleyici tutumunun ortaya konulacağı, konut alanındaki sömürü çarkının gözler önüne serileceği ve halkçı amaca yönelmiş, bilimsel gerçeklere dayalı konut politikasını saptayacağı inancında olduğumuz kurultayınıza yürekten başarılar dileriz.

faşist saldırılar kınandı

İzmir'deki sekiz mühendis ve mimar odası ile TÜTED ve Yapı Teknisyenleri Dernekleri ortak bir bildiri yayınlayarak faşist saldırıları kınamışlardır. Örgütler egemen güçlerin " sağ-sol çatışması" biçiminde kamuoyuna benimsetmeye çalıştıkları olayların gerçekte öğrenci çatışması olmadığı belirterek,bu girişimlerin tezğahlanmak istenilen anti-demokratik uygulamaların kamuoyunu oluşturma amacına yöneldiğini açıklamışlardır.

İzmir teknik eleman örgütleri bildirileri nin sonunda, demokrat aydınları ve tüm çalışanları halkımızın demokratik talepleri etrafında birleşmeye çağırmakta ve faşist örgütlerin kapatılmasını istemektedirler.

GEMİ PROJESİ İTHAL EDİLMEMELİ

GEMİ PROJESİ İTHAL EDİLMEMELİ

Gemi Mühendisleri Odası gemi inşa sanayiimizin proje ithali sorununa ışık tutan bir rapor hazırlamıştır.Paporda ülkemizde inşa edilen gemilerin ana projeleri ve gemilerin çalışmasıyla ilgili sistemlerin imalat projelerinin genellikle yurt dışından ithal edildiği açıklanmaktadır.Proje ithalinin ise, ithal edilen ülke ile ülkemiz yasa ve yönetmeliklerin uyuşmaması gibi sakıncaları içinde taşıdığı, ayrıca o ülkede bulunabilmesi kolay olan makina ve teçhizatın yurdumuzda sağlanamayacağı belirtilerek ithal edilen projelerin mutlaka tadiline gitmek gerektiği hatırlatılmaktadır.

Gemi Mühendisleri Odası raporunda kendi koşullarımıza uyan,mümkün olan en fazla miktarda yerli malzeme kullanmayı öngören projeleri hazırlayacak yetenektetek nik elamanların ülkemizde bulunduğu savunularak bu konuda alınması gerekli tedbirleri sıralamaktadır.

İ.M.O. TEKNİK KONGRESİ

Türkiye İnşaat Mühendisliği 6. Teknik Kongre 14-15-16 Aralık günleri İstanbul Belediye Sarayı Meclis Salonunda yapıldı. İlk iki gün mesleki konuların tartışıldığı Kongre'nin üçüncü gününde "Çevre Mühendisliği" "Ulaşım" ve "Mühendislik ve Sosyo-Ekonomik Olaylar" Oturumların gündemlerini oluşturdu.

"SANAYİLEŞMENİN YOLU BAĞIMSIZLIKTAN GEÇER,,

Makina Mühendisleri Odasınca düzenlenen "1974 Türkiye Sanayi Kongresi" 18-21 Kasım günleri Ankara'da yapılmıştır. Türkiye'nin sanayileşmesi ile ilgili çeşitli konularda tebliğlerin sunulduğu kongreye TBTAK'tan Dr. Toğan Zeren de "Türk Elektronik Sanayii ve Geleceği" başlıklı bildirisiyle katılmıştır. Bu bildirinin tartışıldığı oturumu Odamız Genel Başkanı Ahmet Varol yönetmiştir.önemli konuların tartışıldığı kongrede Ali Dinçer, " İç ve dış sömürüden kurtulmanın, insan kişiliğinin gelişimini engelliyen bütün güçlükleri yenmenin yolu kalkınmanın külfetine katlanan, halkımızın nimetlerinden de özgürce ve hakça yararlanmasından geçer.

Çağımızda kalkınma,bağımsız sanayi toplumunu kurmak demektir." demiş

Sanayi kongresinin "teknoloji" konusunda ulaştığı sonuçları Ali Dinçer:

. Patent hakkı yerine teknoloji satın alınmalıdır.ithal edilecek teknolojiler, en yeni ve en verimli olanlar arasından seçilmelidir biçiminde özetlemiştir

izmir'de sendikalaşma açıkoturumu

Mühendis ve Mimar Odaları İzmir Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen "sendikalaşma" konulu açık oturum 30 Kasım günü İzmir Atatürk İl Halk Kütüphanesinde yapılmıştır.

Açık oturuma Ege Üniversitesi'nden Prof.Fikret Sönmez, Tüm Dokuma İş Sendikasından Aydoğan Gezer, Avukat Nevzat Helvacı, TÜTED üyesi Mimar Metin Aydoğan katılmışlardır. Açık oturumda sendikalaşmanın gerekliliğinde görüş birliğine varılmıştır.

BEŞ YIL TECRÜBELİ, YABANCI DİL BİLEN

SAĞCI BİR ELEKTRİK MÜHENDİSİ ARANIYOR

ERSİN KAYA

Sancak Tül Fabrikaları sahibi, AP Çanakkale Milletvekili Murat Bayrak Türkiye'de sermaye kesiminin en fütursuz temsilcilerinden biridir. AP Kongrelerinde, kendi beslediği ve yetiştirdiği komandolarıyla gövde gösterileri yapan bu zat, başka alanlardaki girişimleriyle de dikkati çekmektedir.

Siyasete atılma nedeni, kendi görüş açısından halka hizmet etme amacı değildi. Tesisleri için yurtdışından getirdiği makinalar, araç ve gereçler gümrükte takılmıştı. Ancak nüfuzlu bir siyaset adamı kişiliğiyle büyük maddi zararının önüne geçebileceğini hesaplıyordu. Kırat'ın sırtına binişi bundandır.

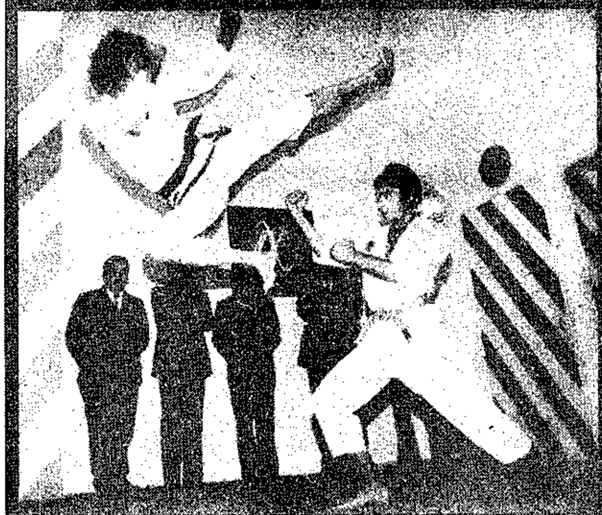
Sancak Tül patronu, sınıfının bilincindedir. Sermayenin hizmetinde olan politik güçleri doğru tahlil etmiştir. Bilmektedir ki, "Türklük, milliyetçilik" diye ulüyanlar, gerçekte ulusal çıkarlara karşı uluslararası sermayenin adamıdırlar. Öyleyse, gamalı haç'ın türkçesi, üç hilal'i desteklemek Murat Bayrak'ın boynunun borcudur. Ücretsiz Taekwan-do kursları bu yüzden düzenlenir. Faşistlerin kontrolundaki öğrenci yurtlarının gideri bu nedenle karşılanır.

SANCAK ANAYASASI

Bizim bildiğimiz, 12 Mart'tan sonra kuşa çevrilmiş bir Anayasa var ya, bu bile, Sancak Anayasası yanında Zümrüd-ü anka kuşu kalır. Çünkü Sancak Anayasasında işçilere grev hakkı bir yana, sendikaya girme özgürlüğü bile tanınmamıştır.

Sancak Tül Fabrikasındaki tüm işçiler sendikasızdır.

Yine bu Anayasaya göre, bir işyerinde çalışabilmek, o işin gerektirdiği niteliklerden önce, belirli bir ideolojinin adamı olmaya bağlıdır. Nihat Erim Anayasası, istediği kadar "Herkes düşünce ve inanç özgürlüğüne sahiptir." desin, "Kimse düşünce ve inançlarını açıklamaya zorlanamaz." desin. Bu kurallar Sancak Tül A.Ş.'nde geçerli değildir. Bunu nereden mi çıkardık, anlatalım.

Mustafa Bayrak - İsmet Iraz SANCAK taekwon-do okulunda çalışırlarken.

Sancak Tül'ün Gençliğe Duyurusu

Dünyaca meşhur Koreli hoca 6.dan siyah kuşak Young Kvon Chang ve değerli siyah kuşak Türk hocaları nezaretinde SANCAK taekwon-do okulunda 1/Eylül/1974 tarihinden itibaren Taekwon-do derslerine başlanacaktır

DERSLER ÜCRETSİZDİR

Müracaat: Sancak Tül Fabrikaları Londra asfaltı Beşyol/İSTANBUL

Sancak Tül Sanayi A.Ş.'den EMO İstanbul Şubesi Başkanlığına bir yazı gelmiştir. Adı geçen firmanın "Elektrik ve elektronikçi mühendislere ihtiyacı vardır." En az beş yıl tecrübeli, az da olsa ingilizce veya almanca bilen mühendislere, anlaşmaya göre yüksek ücret verilecektir.

Bütün mühendis taleplerinde olduğu gibi odamız kendi olanaklarıyla, iş arayan üyelerine bu çağrıyı iletir. Ve istenilen özelliklere uyan bir üyemiz Sancak Tül Umum Müdürüyle görüşür. Bu görüşmede konuşulanlar arkadaşımızın nerelerde çalıştığı, hangi dallarda tecrübeli olduğu gibi konular değildir.

SAĞCI MISIN, SOLCU MUSUN?

Umum Müdürün merak ettiği konu, Anayasanın sözünü ettiğimiz hükmüne rağmen, arkadaşımızın siyasi düşünceleridir. Umum Müdür, sıkıyönetim savcısı edasıyla sorar:

- Sağcı mısın, solcu musun?

Başbakanımızın kulakları çınlasın, arkadaşımız:

- Atatürkçüyüm, diye cevap verir. Herhalde Umum Müdüre göre Atatürkçülük sağcı görüş sayılamayacağından olacak, başvuran elektrik mühendisi işe alınmaz.

SON SÖZ

Biz, "Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki, Atatürkçü olmak hükümete güvenoyu sağlayamamıştır. Ahır zamandır, bu da normaldir." diyerek kendimizi teselli etmekle birlikte, durumu kamuoyuna açıklamayı yararlı bulduk.

seçmeler

Yüksel Birdal

DEVLET VATANDAŞIN YUVASINI NASIL YAPAR?

Silopi'de bir göçebe kampında sel sularına kapılan 35 kişinin boğulduğu haberini okurken, ister istemez Anayasa'nın 49'uncu maddesini hatırladık:

"Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla ödevlidir."

"Devlet yoksul veya dargelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konut ihtiyaçlarını karşılayıcı tedbirleri alır."

Göçebe çadırlarında yaşarken 496 baş hayvanlarıyla birlikte hayata veda eden İspirti ve Sirikan aşiretlerinin bireyleri:

Ali Kart, Halim Kart, Hazine Kart, Hanım Kart, Selime Balım, Erzan Balım, Güllü Balım, Sabriye Balım, Legin Balım, Azmi Balım, Mahmut Balım, Ali Balım, Beşir Balım, Türkan Balım......

Listeyi daha fazla okuyamadan düşünceye daldık:

Bunlar gibi daha milyonlarca çadırda, mağaralarda, gecekondularda yaşamalarını sürdürmeye terkedilen yurttaşların SAĞLIK ŞARTLARINA UYGUN KONUT İHTİYAÇLARINI karşılamayan ve daha bir sürü Anayasal haklarını çiğneyenler acaba ne zaman yargıç huzuruna çıkarılıp "Anayasayı tebdil, tağyir ve ilga suçundan" yargılanacaklar?...

Düşmez-kalkmaz kaç kişi kaldı? Birgün o da olur elbet.

Alın terlerinin karşılığını alamayanlar; başlarına gelenlerin allahın gazabından değil de şerefsiz düzenin gazabından olduğunu hele bir anlasınlar.... Siz o zaman görün yargılamayı.

KÜLTÜRÜMÜZ SANA EMANET

Anayasa ve Meclis dışı Irmak Hükümeti'nin Atatürkçülüğü daha iyi belirginleşsin diye, aralarına bir de kadın Bakan almışlar. Vatandaşın "kültür"ünü geliştirecek olan bu Bayan'ın, seçim bölgesi olan Muş'a gidişini ve seçilişini YENİ ORTAM'ın değerli yazarı Ahmet Kahraman bakın nasıl anlatıyor:

"Nermin Neftçi çağdaş olmasına karşın, Muş'ta seçim kampanyasını yürütürken hiç de çağdaş olmayan metotlar kullanmıştı.

Muş'lu kadınların "şalvarlı" olduklarını sanıyordu. Okul kitaplarında köylüleri, hep "şalvarlı ve eli testili" olarak görmüştü çünkü.... Muş'a ilk kez, kontenjan adayı olarak atandıktan sonra gitti. Ama, şal var giymiş, başörtü bağlamıştı. Bir de bakı ki, Muş'lu kadınlar "fistanlı"..... Hayal kırıklığına uğradı uyumsuzluk karşısında.. Ama umudunu kırmadı. Götürdüğü "kalıp kalıp sabunları" dağıttı. Kendince "eğitmişti" köylüleri.... Sabunun yıkanma aracı olduğunu göstermişti herhalde. ... Sonra da seçildi. Şimdi Kültür Bakanı. Hem öğrenecek, hem de kültür aşılayacak..."

BUYRUN CENAZE NAMAZINA

Türkeş'in komandolarının düzenlediği 1. Gençlik Kurultayında, AP adına, Grup Başkanvekili Ali Naili Erdem, "Türkçülüğün büyük haşmetini yaşamanın heyecanı içinde" bir konuşma yapmış:

"Aziz gençler, milletimizin geleceği sizlersiniz. Atatürkçülük bayrağını 67 ilde dalgalandıracak Bozkurtlarsınız!.."

Laf aramızda, eğer biz AP gençlik kollarında olsaydık, doğrusu, bu sözlere çok gücenirdik.

"Ayıp ettin Ali abi, ata oynayacağına başka şeye oynuyorsun." derdik.

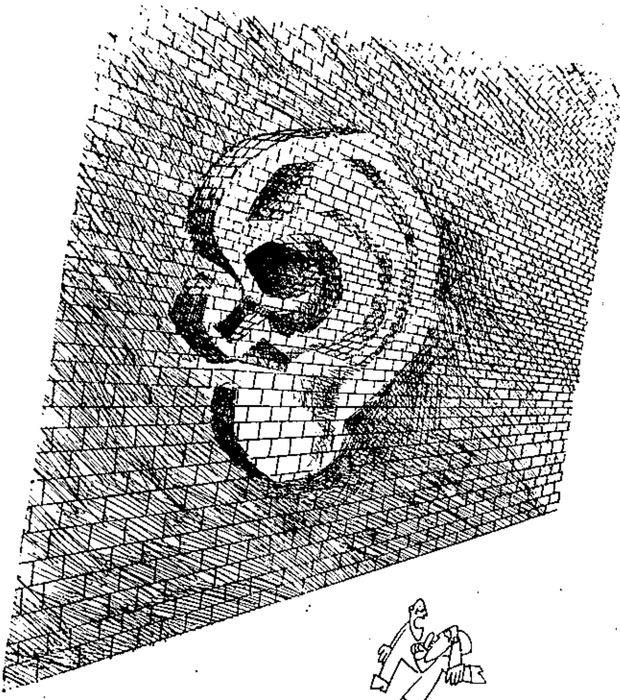
"Bozkurt Ali" (komandolar böyle bağırmış) tezahürat karşısında coştukça coşmuş:

"Milliyetçi ve milliyetperver yalnız Misakı Milli içinde yaşayanları düşünenler değildir. Kerkük'te var bir milyon insan, Balkanlarda var bizim insanlarımız. Onlar da bu toprağın özlemi içinde yaşıyorlar. İşte gerçek milliyetçi, bunları kendine dert edinen insandır... Gerçek vatanperver sizlersiniz...."

Erdem'in bu laflarına göre Atatürk, "vatansever, milliyetperver" olamıyor. Çünkü o, Misakı Milli'yi başka türlü tanımlamış.. Bu durumda (Bozkurt Ali'nin mantığıyla) Atatürk, Atatürkçü bile olamıyor.

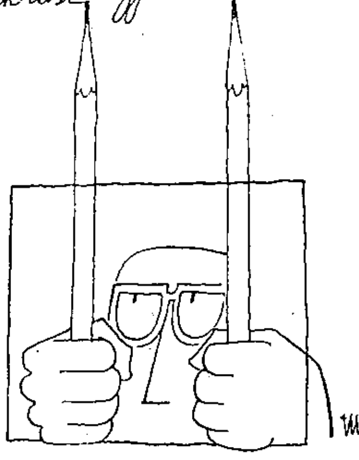
Ne diyelim?

"Tanrı Türk'ü korusun..."

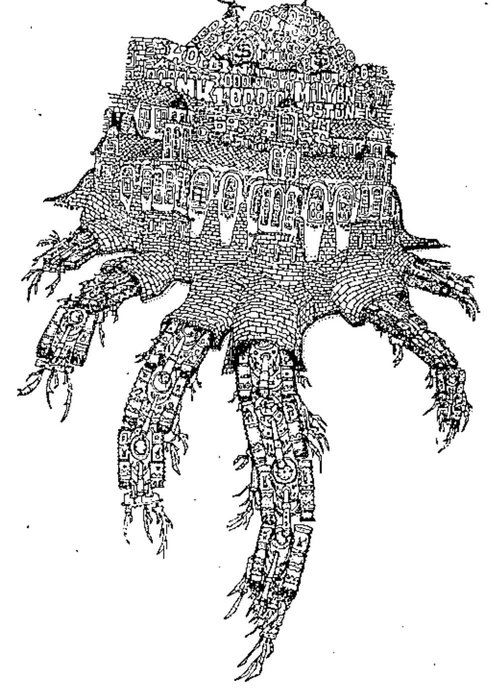

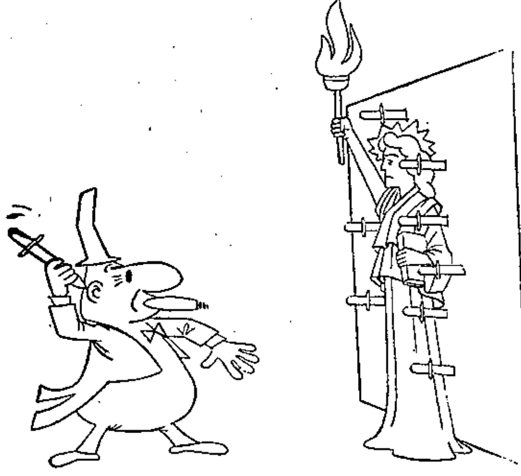
yalçın çetin

tan oral

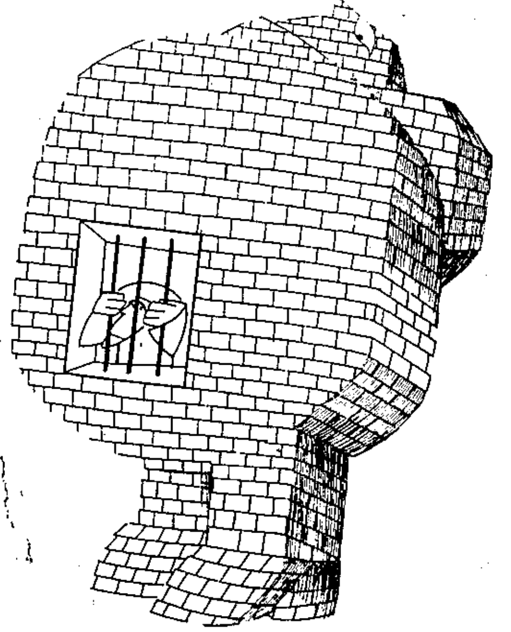
memet sönmez

mim uykusuz

tan oral

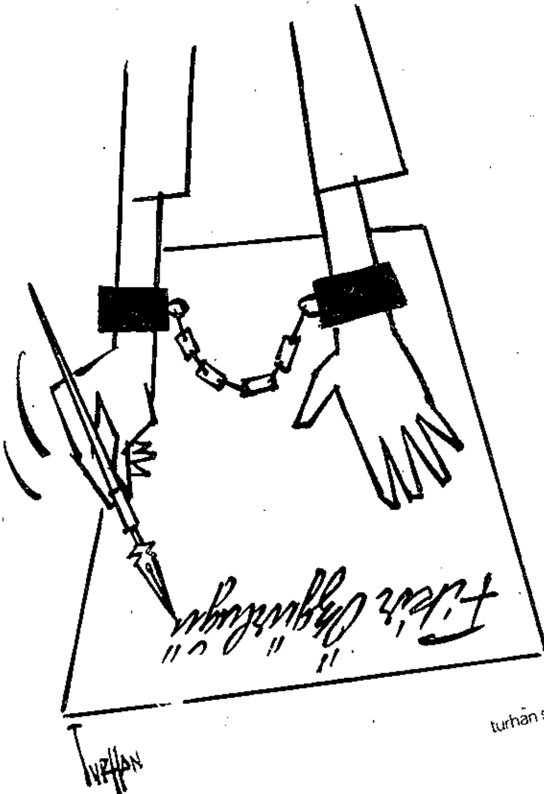
yalçın çetin

ELEKTRİK MÜH. ODASI
İST. ŞUBESİ YÖNETİM KURULU
karikatürlerini kullanma izni
verdikleri için

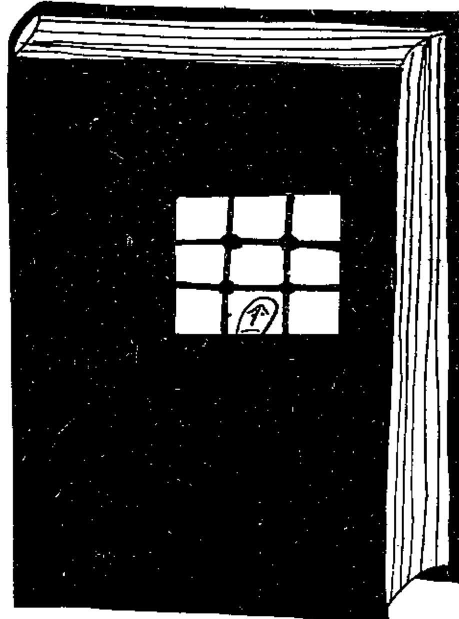
DEMOKRASİ ve ÖZGÜRLÜK
SAVAŞÇISI SAN'ATÇILAR

sayın YALÇIN ÇETİN
sayın FERRUH DOĞAN
sayın MUSTAFA EREMEKTAR
sayın TAN ORAL
sayın TURHAN SELÇUK
sayın MEHMET SÖNMEZ'e

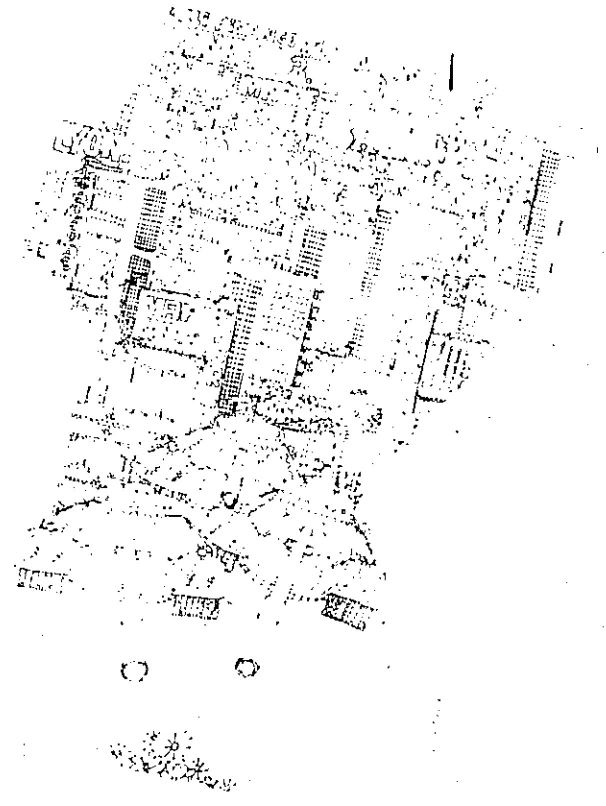
TEŞEKKÜR EDER.

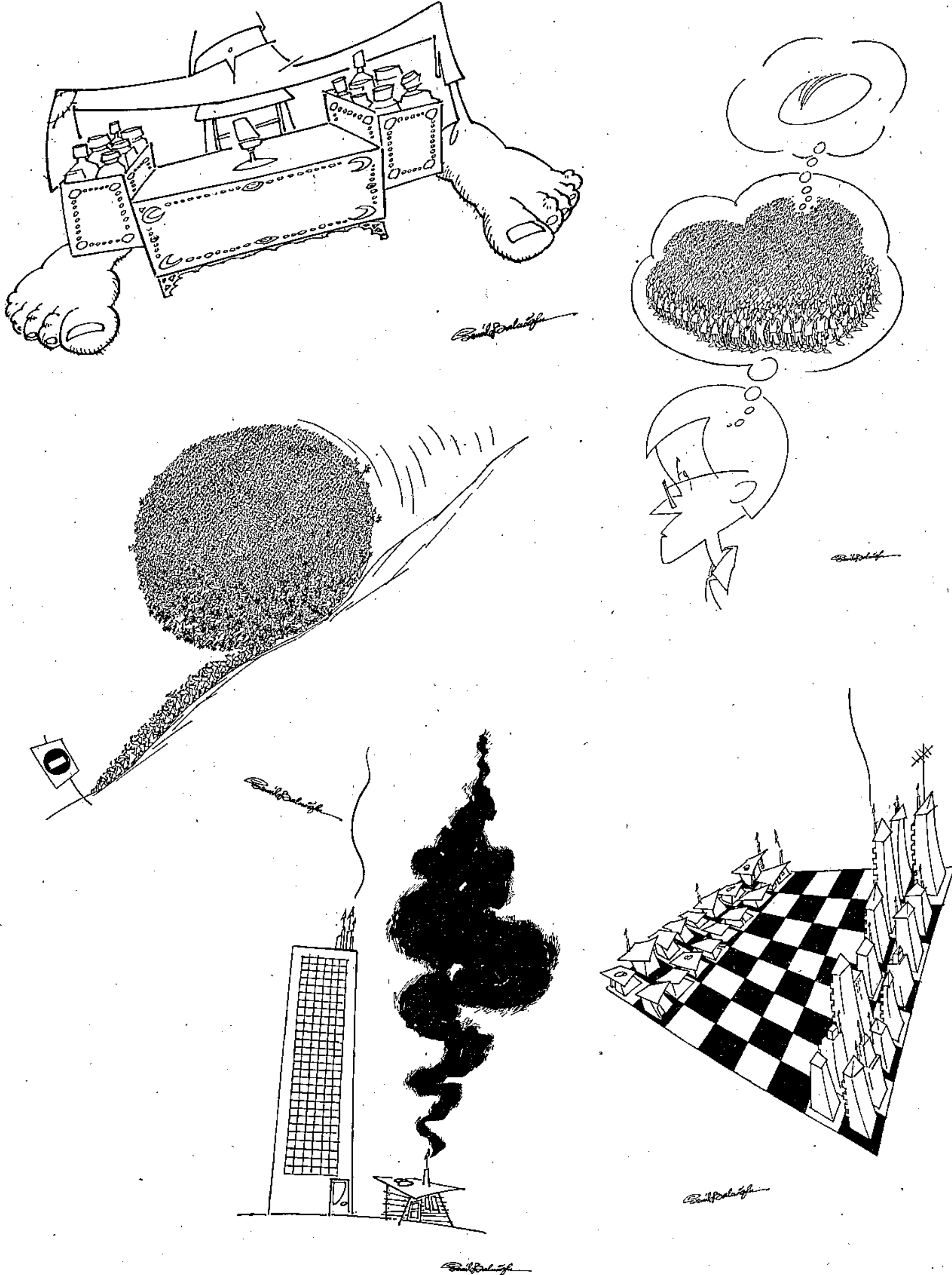
turhan selçuk

ferruh doğan

semih balcıoğlu'dan çizgiler

binboğa dikkati çekiyor

Önceki sayılarımızda okurlarımıza tanıttığımız Elektrik Y. Mühendisi arkadaşımız Ali Rıza Binboğa Eurovision Türkiye yarışması finalistleri arasında dikkati çekmekte dir.

Avrupa'da yapılacak şarkı yarışmasında Türkiye'yi temsil edecek olan sanatçıyı seçmek üzere TRT'nin düzenlediği yarışmanın tüm finalistleri yarışma parçalarını TV ve radyoda seslendirmişlerdir. Final-şarkıları arasında Ali Rıza Binboğa'nın bestesi, sözü ve müziği ile bütün öbür parçalardan farklı olarak belirmiştir.

" Yarın" adlı bestesinde Binboğa özgürlük ve barış konularını işlemektedir.

Kendisiyle görüştüğümüz arkadaşımız, ülkemizin geçirdiği faşizan terörlü devir sonunda barış ve özgürlük düşüncelerinin benimsenmesinin bir gereklilik haline geldiğini, bu nedenle şarkısında özgürlük ve barış özlemlerine yer verdiğini belirtmiştir.

KİTAPLARDAN SEÇMELER

KİTAPLARDAN SEÇMELER

ERSİN KAYA

Bu sayımızda bir tek kitap yerine birkaç kitabı birlikte, kısaca tanıtma yolunu seçtik. Böylece değişik tür yayınları izlemek isteyen okurlarımıza yardımcı olacağımızı umuyoruz.

GEÇ OLSUN, TEMİZ OLSUN

NİÇİN GEÇ KALDIM/Füsun Erbulak/Anılar/ Ararat Yayınları/264 sayfa/15 lira.

"Füsun bir yazar değildir. O eksikleri ve de yanlışlıkları dostlarının ve düşmanlarının yüzüne karşı söylemesini bilen bir tiyatro sanatçısıdır. " deniliyor kitabın arkasında." Eksikleri ve de yanlışlıklar büyük bir içtenlikle kaleme alındığında, bu işi yapan kişiye"yazar" demek pek de yanlış değildir aslında

Kitap şımarık bir burjuva kızının,olabileceği kadar içtenlikle yazılmış anılarında başlıyor, bir burjuva sanatçısının anılarında gelişiyor, Sosyalist fikirleri benimsemiş bir aydının kendisini ve geçmişini yargılaması ile düğümleniyor.

Sıkılmadan okunabilecek bir kitap.

BEYAZ YAKALILAR

AYDINLAR VE SINIF MÜCADELESİ/ A. Kasanova, Cl. Prevost, J. Metzger/İnceleme/ Bilim Yayınları/126 sayfa/10 lira.

Özellikle 1968 Fransa olaylarından sonra çok tartışılan ve Roger Garaudy'nin Fransız Komünist Partisi'nden çıkarılmasına neden olan konuya üç Fransız yazarın yaklaşımı. Kitabın temel amacını, yazarları, "İşçi sınıfıyla aydınların zorunlu ittifakına bir katkıda bulunmak" diye belirliyorlar. Bilimsel sosyalizmin verilerinedayanarak mühendislerin vetüm aydınların kapitalist toplumdaki yerleri araştırılıyor. Özellikle teknik elemanların hakları konusunda düşünmek isteyenlere yararlı bir kaynak.

SARAYLARI YAKANLAR

FAŞİZMİN YARGILANMASI/ Georgi Dimitrov/ Belgeler/ Maya Yayınları/280 sayfa/ 20 lira

Bizdeki sabotajlar davasının yıllar önce Almanya'da sahnelenmiş benzeridir Leipzig Duruşması. Alman Faşistlerinin sol güçlere karşı propaganda amacıyla kullanmak istedikleri Reichstag yangını, Dimitrov'un eşsiz mücadelesi ve çabasıyla faşist düzenin yargılanmasına dönüşmüştür.

Kitapta, bu yargılama sırasında Dimitrov'un çeşitli kişilere yazdığı mektuplar, hapishane anıları, yargılama ile ilgili belgeler yer alıyor.

Her okuma yazma bilene gerekli bir kitap.

ÖZGÜRLÜK ŞARKILARI

DİRENME GÜNLÜĞÜ/ Mikis Teodorakis/ Anılar/ Payel Yayınevi/ 424 sayfa/25 lira

Çevirmen Ahmet Angın'ın Yunanistan'ın Nazım Hikmet'i olarak adlandırdığı Teodorakis'in Cunta yönetimindeki Yunanistan'a ait anıları. Komşumuzdaki faşizmin bir sanat ve siyaset adamı üzerinde bıraktığı izler.

başyazı

başı 1'de

verilere dayanması için Aydınlığa Doğru'nun bir dökümünün vermekle yetinelim:

Gazetemizin ilk sekiz sayısı toplam 62 sayfadır. Reklam, duyuru ve resimler alan olarak yüzde 10'un altında yer kaplamaktadır.

62 sayfalık Aydınlığa Doğru gazetesinin, haber, makale, açık oturum-kongre, kültür-sanat, reklam ve basından aktarılan makale bölümleri biçiminde analiz edince en çok haberlere yer verildiği (20,75 sayfa, yüzde 30) gerçeği ortaya çıkıyor.

Genellikle uzun aralıklarla çıkan yayın organları güncelliğe yetişememekten ötürü yorumlara ağırlık verirler. Aydınlığa Doğru da bu özelliğe uymaktadır. Makaleler 17 sayfa (yüzde 27,4),yorumlar 5,75 sayfa (yüzde 9,35) alanındadır. Makale ve kongre-açıkoturum (5,5 sayfa: yüzde8,35) sayfalarının çokluğu, mühendis ve mimar odalarının makalelere konu teşkil edebilecek bilimsel çalışmalarının fazlalığı ile de açıklanabilir. Sürekli yayınladığımız kültür-sanat sayfalarımızın bütün içindeki oranı yüzde 12,9 (8 sayfa)a erişirken reklamlar toplam olarak yüzde 2,9 (1,75 sayfa), basından aktarılan yazılar toplamı yüzde 2,4 (1,5 sayfa) değerlerinde kalmışlardır.

Yayın kurulumuzun en başta saptadığı ilkeler açısında gazetemizde çıkan haberleri de ayırıma tabi tuttuk. Aydınlığa Doğru'nun ilk sekiz sayısında haber niteliğinde 90 yazı çıkmıştır. Bunlardan 70'i (yüzde 78) mühendislik ve üyelerimizle doğrudan ilgili haberlerdir. 70 haberin yüzde 66 ' sı (4? haber) mühendislik mimarlık odalarıyla,teknik eleman örgütlerinin çalışmalarını yansıtmaktadır. Üyelerimeze ilişkin 24 haber tüm haberlerin yüzde 23,8'idir. Ülkemizle ilgili önemli haberleri bazan günlük basında çıkmış olsa bile,üyelerimizin dikkatini çekmek amacıyla yeniden verdik bu tür haberler, bütün haberlerin yüzde 22'sini meydana getiriyor.

aydınlığa doğru

keban skandalı

başı 3'de

leştirilmesi gereken üç ayrı grup hizmetin tek bir firmaya devredilmesi garipliği de Dünya Bankası'nın bu iş için açacağı krediyi böyle bir şarta bağlamasından doğmuştur.

EMO görüşünde, EBASCO firmasının göze çarpan belli başlı hataları şöyle sergilenmektedir:

- Baraj yeri jeolojik balamdan yanlış seçilmiştir. O bölge baraj yapmaya elverişli değildir.
- Projelendirmede kelebek vana ve yedek elektrojen grubu unutulmuştur.
- Türkiye'de ağır elektro teknik makine ve teçhizatı üretilmediği için çeşitli firmalardan ithal edilen teçhizatın uyumluluğu sağlanamamıştır.
- Şantiyede, 50 -90 bin TL. aylık ödenmesine rağmen eğitim düzeyi düşük, yetenetsiz yabancı elaman sorumlu mevkilerde çalıştırılmıştır.
- Personel kanunu statüsünde çok düşük ücretler le çalıştırılan yerli teknik elamanların uyarıları gözönüne alınmamıştır

EMO açıklamasında, 965 de yapımına başlanılan Keban'ın 1970 bitirilmesinin tasarlandığı ancak bu tarihte yapımın bitmiyeceği uyarılarına rağmen tedbir alınmadığı, üretimi pahalı fuel oil ve gaz türbini santral - larının kurulmasının zorunluymuş gibi gösterildiği belirtilerek bu sürede linyit santrellerinin tesis edilmeyişi eleştirilmektedir.

Bildiri enerji politikası ile genel politikanın ayrı düşünülmemesini savunarak şöyle bitirilmektedir:

" Keban olayı uluslararası sermaye sömürüsüne somut bir örnektir. Bu olay , ülkemiz çıkarlarının ancak kendi gücümüzle korunabileceği gerçeğini açıkça ortaya koymaktadır."

üyelerimizden

Odamız merkez yönetim kuruludan yazman üye arkadaşımız Bekir Özgirgin 19. Aralık 1974 günü saat 17. 30 da Sayın Gül Yücel ile nikahlanmıştır. Genç evlilere mutlu bir beraberlik dileriz.

Sayın Müjgân Tahtaişleyen ile üyemiz Sayın Servet Coşkun Kumsal 19 Aralık perşembe günü nikahlanmışlardır. Kumsal ailesine gönüllerince bir gelecek dileriz.

Sayın Ayşe Tokgöz ile üyemiz Sayın Serdar Topatan 18 Aralık çarşamba günü Bakırköy Evlendirme Memurluğunda Hayatlarını birleştirmişlerdir. Kendilerini kutlarız.

kayıp

İ.T.Ü. Elektrik Fakültesi Yüksek Frekans Kürsüsü uzmanı Y.Elekt.Müh. Aldo d'Orfani 23 Aralık 1974 günü İTÜ (UKW) postasının anteni alan şiddetini ölçmek için Etilerde çıktığı bir binanın taraçasından, tesis edilmemiş asansör boşluğuna düşerek ölmüştür.

Tüm aile fertlerine ve üniversite çalışma arkadaşlarına baş sağlığı dileriz.

AYDINLIĞA DOĞRU

T.M.M.O.B. ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ ADINA SAHİBİ: YÜKSEL BİRDAL/SORUMLU YAZI İŞLERİ YÖNETMENİ: ERSİN KAYA/YAZIŞMA ADRESİ: EMO İSTANBUL ŞUBESİ CUMHURİYET CAD. 283 KAT 2 HARBİYE İSTANBUL/TELEFON: 485052 / SAYISI 100 KURUŞ/YILLIK ABONESİ 10 T.L./ EMO ÜYELERİNE ÜCRETSİZ GÖNDERİLİR/AYLIK,MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR BASKI KARACA OFSET/ İLAN FİYATI: CM^2 5 T.L. SON BASKI TARİHİ:18.1.1975